

101	Coen Venema	7	2	5	2	28	-1	1	1775	1589	1652	1552	1491	279	80
102	Wim Suyderhoud	6	2	4	2	33	-2		1702	1656	1687	1632	1565	274	79
103	Huib Vriens	6	2	4	2	33			1400	1400	1368	1365	1246	266	78
104	Pitt Treumann	6+1	1	1	4	14	25	+1	1455	1337	1448	1315	1255	259	77
105	Bas Lewerissa	2							1850	1778	1522	1738	1331	252	76
106	Rahmat Rahmati	7	1	6	1	14	-1		1400	1492	1600	1447	1295	238	75
107	Theo Kroon	3+1							1877	1850	1895	1810	1555	237	74
108	Wim Wijsveen	4	1	3	1	25	+2		1350	1433	1507	1416	1314	236	73
109	Jean-Louis Veenstra	2							1000	1014	1506	1010	1066	216	72
110	Louis van Staden	2					+2		1748	1685	1691	1655	1413	215	71
111	Ton van Ooijen	2							1300	1300	1704	1295	1293	208	70
112	Tim Endevelt	4							1300	1261	1568	1242	1140	161	69
113	Leo Oomens	8	1	7	1	12	-2		1526	1485	1571	1422	1243	135	68
114	Johan v/d Klauw	8							1248	1030	1534	1018	1025	67	67

70

CAISSA NIEUWS

398

Prindi

november2003

Colofon

CaïssaNieuws is het clubblad van de
schaakvereniging Caïssa
www.caïssa-amsterdam.nl

Clublokaal: Oranjehuis

Van Ostadestraat 153
1073 TK Amsterdam

Tel. 0614 55 94 08 - clubavond: dinsdag

Voorzitter

Leo Oomens
020 422 21 20

Wedstrijdleider interne competitie

Elwin Osterwald
020 7742406
elwinos@dds.nl
Wim Suyderhoud
020 6755262
suyde001@planet.nl

Wedstrijdleider externe competitie

Theo Weijers
020 688 13 12
theowrs1957@hotmail.com

Secretaris

Peter van der Werf
020 623 43 32
Pete.werf@planet.nl

Penningmeester

Frans Oranje
020 627 70 17
foranje@chello.nl

Giro 460 28 82 t.n.v. SV Caïssa - A'dam

Jeugdleider

Tom Spits
020 671 4254
tomspits@yahoo.com

Redactie

Ed Leuw
020 6730098
eleuw@chello.nl

eindredactie

Pim Zonjee020 6224463
PZonjee@hetnet.nl

Inhoud

- 3 Van de redactie
5 Van de voorzitter
- 6 *Tony Lith* In memoriam Adrian Harrison
- 7 De externe competitie
- 7 *Niek Narings, Ed Leuw* Het Eerste
9 *Tom Spits* Het Tweede
10 *Cas Zwaneveld* Het Derde
11 *Robert Jan Schaper* Het Vierde
13 *Tony Lith* Het Vijfde
15 *Sander Tigelaar* Het Zesde
- 17 *Ed Leuw, Pim Zonjee* Het Interview
- 28 *Matthijs de Feber* De Jeugd
- 31 *Leo Oomens* Het Middenrif
- 32 *Ed Leuw* De PrindiCup
- 35 *Hugo van Hengel* Olomouc 2003
- 36 *Niek Narings* Het Eijgenbroodtoernooi
- 41 De Partij van de Maand:
Stef Nagel, Dennis Breuker, Tom Spits, Hugo van Hengel, Frans Oranje, Micha Leuw, Peter van der Werf, Jildo Kalma
- 48 *Cas Zwaneveld* De SGA-Cup
- 49 Ranglijst na ronde 8
- omslagfoto: *Hajo Jolles*

Van de redactie

Lang verwacht en toch gekomen. Het eerste nummer van CN in het nieuwe schaakseizoen. Er is al weer veel gebeurd. Een clubkampioen die zomaar weg ging: "Michael, kom terug!" en een nieuwe zomerkampioen. Er werden toernooien gespeeld. De interne competitie is goed onderweg. Het is druk en gezellig op de club. De jeugd laat zich onderwijzen. Het schaakleven bloeit bij Caïssa. En (hopelijk) is dit nummer daarvan een goed bewijs. Naast al het gangbare in CN prijzen we ons gelukkig dat we in de gelegenheid waren om een uitgebreid interview te maken met ons erelid Johan van Hulst. Verrassend was zijn scepsis over het 'karakter van de schaker'. Een intrigerend thema, een goede aanleiding voor de volgende redactionele bespiegeling:

Het gevoelsleven van de schaker bestaat uit een turbulente mix van euforie, angst en overmoed. Afhankelijk van het partijverloop beziet de schaker zich na afloop in triomfalisme, berusting of weezin. Pas de volgende dag, vaak na een onrustige nacht, keert hij terug naar zijn dagelijkse zelf. Juist de fascinatie voor deze periodiek terugkerende niet-alledaagse emoties maakt dat schaken verslavend kan zijn, net als bergbeklimmen voor anderen. Verslaafd aan opwinding, aan adrenaline, zoals dat tegenwoordig alom heet.

Doordat de schaakamateer maar eens in de week een serieus potje speelt en af en toe aan een toernooi deelneemt, valt het met de vorming en vervorming van zijn karakter door het schaak wel mee. Anders is dat ongetwijfeld bij beroepsschakers. Doodsangst, aanvalsdrijf, groothedswaan en zinsbegoocheling zijn voor hen vrijwel dagelijkse ervaringen. Op den duur moeten die wel bepalend zijn voor de persoonlijkheid van beroepsschakers. Illustere voorbeelden zijn niet moeilijk te vinden. Fischer en Kasparov bijvoorbeeld, in veel opzichten heel verschillende persoonlijkheden, maar beiden waren gedurende een periode van meer dan tien jaar gewend om *altijd* gelijk te krijgen. Het spoor van *crushed ego's* dat ze trokken leed wat dat betreft geen enkele twijfel. Over de gektes van Fischer hoeft niet te worden uitgewijd. Maar wat te zeggen van de op het oog zo stabiele Kasparov die nog enkele jaren geleden de wereld verbaasde met publicaties waarin hij een bizarre versie van de Europese wordingsgeschiedenis met grote stelligheid als waarheid poneerde. Sinds kort, nu zijn onverslaanbaarheid niet meer vanzelfsprekend is, beklagt hij zich er over dat niemand hem meer voor toernooien wil uitnodigen. Maar Corus 2004 zal hij niet spelen, "omdat dat niet in mijn toernooiagenda past". Groothedswaan en achtervolgingswaan dat is het risico van schaak op het absolute topniveau. We moeten het de leden van Caïssa dan ook bepaald afraden.

Een heel aardig staaltje van karaktervorming door schaak dat zich iets onder de absolute top afspeelt (zie ook de woorden hierover in het 'Van Hulstinterview' in dit nummer), spreekt uit een mooi interview van ons voormalig clublid Renzo Verwer met Loek van Wely. Schaken in de wereldsubtop, dat moet pas echt een huiveringwekkende ervaring zijn. Aangewezen op schaak als enig middel van bestaan en dat niet alleen in economisch opzicht. Enkele tientallen schakers van wie je zeker weet dat ze beter zijn en, uit het niets opduikend, als monsters in een griezelfilm: een offbekend legioen van 12- tot 16-jarigen van wie je vermoedt dat ze binnen afzienbare tijd beter dan jij zullen worden.

Alle reden dus om half verdrongen angst te bezweren met zelfvergroting, schrille kreten en getrommel op de borst. Precies wat Van Wely ongeremd doet in het interview in 'Schaaknieuws'. Schoften zijn het, de betere schakers, en lafaards de mindere schakers. En Van Wely verkiest een schoft te zijn, zo laat hij de interviewer in diverse toonaarden weten. "Je moet niet naïef zijn, beseffen dat je in de boze buitenwereld verkeert waarin iedereen je probeert te naaien. Je moet achterdochtig zijn. Vooral niet het achterste van je tong laten zien, en een beetje als een slang opereren." En Renzo voelt het haarfijn aan: "Vertel eens meer. Ik kan er geen genoeg van krijgen." Een betere 'vraag' kun je waarschijnlijk aan Van Wely niet stellen.

Renzo en Loek hebben voorafgaand aan het interview samen in vreselijke hitte een halve marathon, de Dam-tot-Dam-loop, gedaan. Kapot komen ze aan de finish. Loek eindigt 11 minuten vóór Renzo. De volgende dag stuurt hij Renzo de volgende email: "Was dat gestrompel van mij over de laatste 6 km toch nog sneller dan jouw eindsprint. Maar toch smaakt dit naar meer. Ik eis revanche!"

De psychologie van de schaker in de jungle van de wereldsubtop. Maar wat te denken van het gevoelsleven van de oprechte schaakamateurs uit 'het middenrif' van de regionale schaakbond. Blind dolen zij rond, soms verrast door fortuin, maar vaker geraakt door ongeluk. Niet-begrijpend beseffen zij de last van zoveel onrechtvaardigheid. De hoofdredacteur zwijgt bitter over zijn eigen ervaringen in het Eijgenbroodtoernooi en hoopt dat die door niemand zijn opgemerkt. De eindredacteur mailt mij zijn droeve lot:

"Na de voorlaatste winstpartij moest ik weer in het halfduister beneden schaken, en voor mij geldt dat des te minder ik letterlijk zie, des te minder ik ook schakelijk zie. Zo ook tegen Stander Peen. Tijdens de opening verzuchtte ik bij mezelf: ik moet toch wel diep gezonken en gestraft zijn om tegen zo een knoeier te moeten aantreden. Nadat ik hem in de opening geheel had overspeeld had ik de keus: hem in een zet of vier mat zetten, of jouw aanpak van een zekere pion nemen en het uitschuiven naar een

gewonnen eindspeel, en met 3½ uit 6 nog boven de vijftig procent eindigen. Ik koos voor de 'zekere' methode en moest in het halfduister constateren dat ik een paard had laten instaan, dat hij dan ook zonder dralen en met geweld besprong. Mijn stelling was dermate sterk, dat ik nog niet hoefde te verliezen, maar toen hij me pardoes, want verhinderbaar, ook nog mat zette, wou ik ineens even heel ver van de kappersschool verwijderd zijn. Aangezien ik vermoedde dat ook jij me weinig vrolijks te melden had, vluchtte ik naar mijn schulp, om te proberen mijn vriendin te vermurwen terug te komen op haar afzegging van onze afspraak voor die zondagavond, teneinde bij haar troost te vinden."

De volgende partij, dan gaat het gebeuren. Wee de volgende tegenstander: nauwgezet maar moedig, glashelder maar diepzinnig zal hij van het bord worden gezet.

EL

"versterking voor het eerste met Ron Nep"

Van de voorzitter

Leo Oomens

Het seizoen is goed begonnen. Iedere speelvond is de opkomst weer overweldigend groot. Zelfs Robert Kikkert hoort bij de trouwe bezoekers, ook al stoort hij zich aan het lawaai dat we allemaal samen maken. Hij niet alleen trouwens. Probeer wat meer rekening met elkaar te houden. Moet toch kunnen.

We hebben ook weer heel wat nieuwe gezichten op de club. En dat op alle niveau's: versterking voor het eerste met Ron Nep en Coen Janssen, maar ook versterking voor bijvoorbeeld het zesde met Fako Berkers en Geert Veldhuis. Ook de goede bekende Tjomme Klop vond via café Gambiet de weg naar onze club. Allemaal, ook de hier niet speciaal genoemden, hartelijk welkom.

Het Eijgenbroodtoernooi had dit jaar een heel spannend verloop. Tot in de laatste ronde waren Micha en Niek en Hugo nog helemaal in de race voor de eerste plaats. Uiteindelijk bleef alleen Niek overeind. Maar hoe dan ook: we hebben weer eens een Caïssalid als (gedeeld) winnaar. En was daar het toernooi niet voor bedoeld?

Het bestuur is tevreden dat op de Algemene Ledenvergadering het besluit is genomen door te gaan met Funschaak. De eerste dinsdag in januari hopen we op een enthousiaste opkomst. Maar dan: hoe moeten we dat eigenlijk noemen? Op de vergadering maakte Jeanne bezwaar tegen het half

Engelse bastaardwoord Funschaak. Ik beloofde na te denken over de naamgeving. Of er niet een betere naam te verzinnen is. Hoewel in beginsel iedere naam denkbaar is, geloof ik toch dat we de naam Funschaak maar moeten behouden. Die heeft het voordeel van een zekere ingeburgerdheid. Varianten als Pretschaak hebben in mijn oren iets gekunstelds en daardoor idioots. We moeten ook bedenken dat Funschaak helemaal niet lelijker of gekker is dan bijvoorbeeld de namen van de schaakclub Chess Society uit Zandvoort of van de voormalige Amsterdamse club Chesspot, waar Jeanne zelf wel herinneringen aan heeft. Hoe dan ook, een nieuwe naam levert niet meteen een aantrekkelijker evenement op.

Ik beluister zo nu en dan wat kritiek op het toegepaste keizersysteem. Of er niet wat *fine tuning* (Ja Jeanne, daar gaan we weer) op zou kunnen worden toegepast. Ik heb gelukkig geen enkel verstand van de gevolgde systematiek. Wie ideeën heeft over een verbetering moet zich wenden tot Elwin en Wim. Die kunnen daar misschien iets mee. Het lijkt mij overigens geen goed idee om binnen het seizoen tussentijdse wijzigingen aan te brengen. Maar over goede ideeën moet altijd worden nagedacht en misschien zit er iets in voor volgend jaar.

In memoriam Adrian Harrison Tony Lith

Het was bijna respectloos mooi weer toen Adrian Harrison werd begraven. Zo onbewolkt was het leven dat hij leidde niet. Het was het leven van de kunstenaar: grillig en vaak geldgebrek. Het bericht van zijn overlijden kwam onverwacht. Nogal wat schakers zullen hem kennen als de wat kalende man die met al dan niet zachte dwang van een schaaktoernooi werd verwijderd. Toch was hij ook heel aardig, vriendelijk, gastvrij en voorzien van een grote dosis humor. Adrian opende graag met b4 of g4 en als je tegen hem speelde kon je een grillige partij met onverwachte wendingen tegemoet zien. Adrian leefde als kunstenaar en heeft o.a. een paar keer de illustratie op de omslag van CaïssaNieuws gemaakt (CN 378 en 385). Wat me bij zal blijven is zijn gevatheid. Zo vroeg Peter Koefoed hem eens op quasi-barse toon bij de inschrijving voor een toernooitje in eethuis Esoterica: 'Hoe heet je?' 'I hate you!', klonk het prompt. Grappig met iets biters. Het leven was niet gemakkelijk voor Adrian. Met zwartgallige humor heeft hij zich er doorheen geslagen en dat typeerde hem als de wat excentrieke Brit die hij was.

De externe competitie

Het eerste

Saende wil niet aandringen Niek Narings/Ed Leuw

Het met vier spelers vernieuwde Eerste heeft in de eerste KNSB-ronde een weinig opwindende openingszege tegen ZSC/Saende geboekt. Het had best nog spannend kunnen worden, maar Saende bleek al lang blij niet als kanonnenvoer te dienen en liet de laatste drie partijen als makke schapen heel tevreden naar remise lopen. Daarmee werd het 3-5 en niets in de buurt van de 0-8 waarop de zaankanters het vorig seizoen in de aanvangsronde werden getraakteerd. Iedereen blij!

Op bord 1 zijn **Ron Nep** en zijn tegenstander als in een langzame dans van amoreuze octopussen met vele tentakels in een wederzijdse omklemming verwickeld. En dat gaat uren zo door. Aardig voor Ron lijkt wel dat de omklemming zich vooral aan de zwarte kant van het bord afspeelt. Maar hoe wit hieruit enige munt kan slaan blijft voor de toeschouwer geheel onduidelijk. "Dat komt nog wel" zeggen enkele teamgenoten in groot vertrouwen in de nieuwe kopman van het Eerste. In het vierde uur verdwijnen de dames van het bord. Maar nog steeds is er weinig perspectief in de rituele dans te bespeuren. Ron ziet dat zelf kennelijk

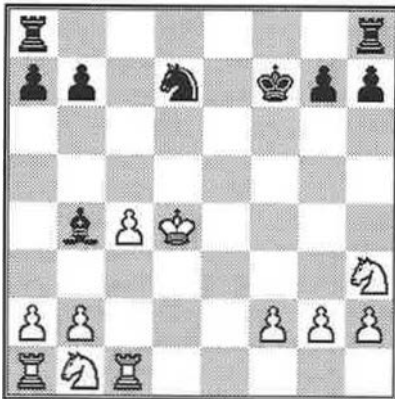
ook zo. Als C1 al wat bordpuntjes voor staat vraagt hij aan de reservecaptains (Hajo Jolles en Micha Leuw bij ontstentenis van de nog hard aan zijn bord ploeterende captain Niek Narings) of hij het remise-aanbod van zijn tegenstander mag aannemen. "Doe maar", zegt Hajo, "doe maar niet" zegt Micha. Ron heeft alleen het eerste gehoord (zegt hij) en hij neemt met een schuin oog op zijn klok die aangeeft dat zijn laatste twee minuten zijn aangebroken, de remise aan. **Niek Narings** dus ploeterend op bord 2. Ook hij dient af te rekenen met het verleden, want vorig seizoen werd hij door dezelfde Albert Toby vreselijk afgemaakt. Eveneens urenlang voorzichtige manoeuvres zijn het resultaat en leiden uiteindelijk tot het loperpaar en meer ruimte voor Niek. Niet genoeg voor de winst. Remise. Op het derde bord lijkt **Albert Riemens** verwoede pogingen te ondernemen om geen remise te spelen. Hij pakt wat pionnen maar moet dan wel met z'n koning op d4 een belegering van vier gretige stukken doorstaan. "Alles gezien, niks aan de hand" is later het laconieke commentaar. Met een paard op d5 en een enkele tactische nuance weet hij inderdaad de aanval tot veler ongeloof te doorstaan. Een heel leger Caïssanen verkneukelt zich later in Gambiet bij het vooruitzicht Albert wél mat te zetten. Maar nee, Albert weerstaat met groot genoeg achteloos de vele futiele pogingen. Wel moet hij vervolgens bekennen in het resulterende eindspel de kans op de bekroning gemist te hebben. Een

remisestelling blijft over waarin zwart het nog lang blijft proberen. Maar het is dan inmiddels wel duidelijk dat een nieuw hoofdstuk van Alberts remise-oeuvre in de maak is.

Albert Riemens – A. Bark

(Commentaar van Albert, tenzij anders aangegeven.)

1.e4 c5 2.c3 d5 3.exd5 Pf6 4.Lb5+ Ld7 5.Lxd7+ Pbx7 6.c4 e6 (6...g6) 7.dxe6? (7.De2±) 7...Pe5 8.d4 Dxd4 (8...cxd4 9.Da4+- FRITZ: 9...Pc6 10.exf7+ Kxf7 11. Pf3 Lb4+ 12. Kd1 Te8+=) 9.Dxd4 cxd4 10.exf7+ Kxf7 11.Ph3 Pd3+ 12.Kd2 (12.Ke2 Pb4!) 12...Pxc1 (12...Pb4 13.f3±) 13.Txc1 Lb4+ 14.Kd3 (14.Ke2 gevolgd door Kf1 is tevens goed met licht voordeel voor wit.) 14...Pd7 15.Kxd4

Stelling na de 15de zet van wit

Tad8 16.Pc3 The8 17.Pd5 Pc5 18.f3 Te2 19.Pg5+Kg6 20.Pe4 Pxe4 21.fxe4 Td2+ 22.Ke3 Txb2 23.Pxb4 Txb4 (Het eindspel is met de vrije e-pion licht voordelig voor wit.) 24.Tab1 Ta4 25.Tc2 (NN/Fritz: 25.Txb7! Txa2

26.c5+-) 25...b6 26.Tb5 Td1 27.Td5 Te1+ 28.Kd4 Ta1 29.Td6+ (Met 29.Tf2 T4xa2 30.Td6+ Kg5 31.Tf5+, bijvoorbeeld: 31...Kg4 32.h3+ Kh4 33.Tf4+ Kh5 34.Tg4! had wit beslissend voordeel kunnen krijgen) 29...Kg5 30.Td5+ Kg6 31.Tc3 T4xa2 32.Tg3+ Kf6 33.e5+ Kf5 (Wit zit hier in grote tijdnood) 34.Txg7 Td1+ 35.Kc3 Txd5 36.cxd5 Kxe5 37.Txh7 Kxd5 38.g4 a5 39.Kb3 Tg2 40.Th6 Kc5 41.Th5+ Kc6 42.h3 Tg3+ 43.Ka4 ½-½

Op het vierde bord speelt de nieuwe Caïssaan **Coen Janssen** zijn eerste partij voor C1. Ook hier een langzame positionele partij die tot op het laatst in evenwicht lijkt te zijn. Maar Coen maakt slim gebruik van de tijdnood van zijn tegenstander. De witte stelling bezwijkt na de 33ste zet waar zwart volgens Fritz slechts een half puntje in het voordeel is.

Als Coen op het vijfde bord het hele punt binnen haalt lopen Micha en Hajo al lang tevreden rond. **Micha Leuw** speelt met wit een Franse partij tegen een tegenstander die volgens de website van 'Saende' sinds lange tijd weer in het eerste speelt. Tijdens de analyse blijkt dat deze tegenstander zijn literatuur niet zo goed heeft bijgehouden. Na een lichtvaardige lange rokade komt Zwart achter elkaar verloren te staan.

Al eerder heeft **Hajo Jolles** met zwart gewonnen nadat zijn tegenstander René Hennipman (u kent wellicht zijn aanstekelijke lach, die ieder jaar ook tijdens het Eijgenbroodtoernooi te bewonderen valt.) in een reeds

moeilijke stelling zo maar een toren inzette. Dat soort ongelukjes gebeurt dus zelfs in de tweede klasse KNSB. Op het zevende bord is ook al weer een langzame manoeuvreer partij aan de gang. Uiteindelijk resulteert toch weer een klein voordeel voor **Hugo van Hengel**. Maar het wordt een tijdnoodzootje en na de tijdcontrole resteert een eindspel waarin twee lopers en twee pionnen van Hugo het moeten opnemen tegen een toren en vier pionnen van diens tegenstander. Heel verstandig wordt tot remise besloten als blijkt dat een half puntje meer of minder voor Caïssa niet meer echt belangrijk is.

Avni Sula heeft op bord 8 zich dan al verslikt in een venijnig schijnoffer waarbij wit op de zevende rij binnenkomt met dame en toren. Wit gooit er nog een stuk tegen aan. De zwarte koning loopt mat midden op het bord. Jammer, maar voor de uitslag geen probleem. De eerste winst voor C1 is binnen.

Het tweede

Tijdnoodfase nekt Het Tweede

Tom Spits

Ergens tussen 16.15 en 16.30 moet het zijn, op de eerste KNSB-zaterdag van het tweede. Opkomende tijdnood op alle 8 bordes. De lucht in de ruimte raakt steeds verder gevuld met adrenaline en schakerszweet, terwijl de spanning met dikke plakken te snijden is. Voorop in het vluggergeweld uiteraard super-sub **Hans de Vilder** die met 3 kwartier minder (het was eerder 5 kwartier, waarbij hij ongeveer de helft van de totale tijdsachterstand van Caïssa 2 voor zijn rekening nam) en 20 seconden op de klok nog 3 zetten te doen heeft. Gelukkig heeft Hans zijn al tijden lang principieel gewonnen stelling omgezet in een totaal gewonnen dito, en hoewel de laatste 3 zetten nog wel gedaan moeten worden, geeft AAS-speler De Groot daarna teleurgesteld op (0-1 voor ons). **Pieter Melford** zit in een zelfde parket, maar is met weinig tijd en nog vele zetten te gaan, onder steeds meer druk komen te staan: hij moet te veel zetten doen en dan kan die blunder niet uitblijven. Aalsmeerder De Leur profiteert gretig (1-1). Naast hem zit op bord 7 **Theo Weijers**, die in tijdnood zijn plusje ook door de vingers ziet glippen. Na zet 40 trekken de rookwolken op en ligt het initiatief in het enkel toren-eindspel bij tegenstander Noordhoek. We hopen op een halfje. Invaller **Cas Zwaneveld** heeft het voordeel dat in tegenstelling tot de vorige gevallen, zijn tegenstander ook in tijdnood is. Cas heeft nooit zo'n last van tijdnooddruk

en weet dus veel beter met de stelling om te gaan. Met een truc wint hij een toren, wat per ongeluk ook nog mat is (1-2).

Op de 2 topborden gaan er op zet 40 ineens 2 stellingen de mist in: **Paul Schipper** geeft in de resterende 6 seconden een vol stuk weg, terwijl hij feitelijk gewonnen stond tegen de sterke Aldert-Jan Keessen (2179). **Elwin Osterwald** ondergaat hetzelfde lot tegen de 17-jarige Jeffrey van Vliet (2197). Hij vergooit op zet 40 een gelijke stelling en kan de mindere stelling vervolgens niet keepen (3-2 voor de Aalsmeerse Alternatievelingen). **Tom Spits** op 4 was de hele middag de enige van Caïssa met een tijdsvoorsprong. Dat het slechts een half uur was tegen tijdnooadept Herman Neufeglise (2101) wou ook al wat zeggen en rond zet 35 hadden beide spelers ineens nog maar 2 minuten. Toms poging tot complicaties wordt gepareerd en bij gebrek aan een reserve-plan wordt het hier 3x dezelfde stelling. Ook **Dennis Breuker** heeft last van tijdnooeditis waardoor hij slechts naar h3xg4 kijkt en het betere h3-h4 mist. Hierdoor krijgt de sterkere Jan Hondebrink (2111) ineens ook een open lijn waarna het secuur opgebouwde plusje van Dennis al wat minder duidelijk wordt. Om kwart over vijf is het dus 3½-2½ met nog twee zwoegers aan het werk. Helaas wordt Theo kansloos weggetikt, Dennis maakt daarentegen netjes remise, waardoor AAS met 5-3 de wedstrijd wint. Op papier was dit de verwachte score, maar er knaagt toch iets We hadden hier kansen.

Het derde

Fischer Z 2 – Caïssa 3 *Cas Zwaneveld*

Tik in Google in “geluidshinder” en je krijgt meer links naar wedstrijdverslagen van Amsterdamse schaakverenigingen die ooit een uitwedstrijd in café ‘t Trefpunt hebben gespeeld dan naar homepages van mensen uit Zwanenburg (u weet wel, van die landingsbaan). Uitleg lijkt op dit punt vereist.

Bovenstaand café is een typische vertegenwoordiger van het fenomeen Amsterdamse kroeg: bier, biljart, sigaretten, weinig licht, plat Amsterdams, tafelleedjes en uiteraard Nederlandstalige muziek, die een tikkeltje te hard staat. Via een schuifdeur is dit café verbonden met een bijzaaltje waar in het weekend jolige verjaardagen en hopeloos oubollige bingoavonden worden gehouden. Op maandagavond is dit feesthol echter het clublokaal van schaakvereniging Fischer Z en in die hoedanigheid worden er dan dus ook competitiewedstrijden gespeeld voor de SGA. U begrijpt het al: het café maakt lawaai (André Hazes), daar hebben bezoekende verenigingen last van en daar schrijven ze melige stukjes over in hun (elektronische) clubblad. Ook ondergetekende maakt zich daar schuldig aan.

Maandag 29 september speelde het gepromoveerde Caïssa 3 in bovenstaande ambiance zijn eerste wedstrijd van het seizoen tegen het tweede van Fischer Z en ik heb er

serieus over nagedacht om voor mijn hele team oordopjes mee te nemen. Het viel echter reuze mee: café was niet druk, André hield zich redelijk gedeisd en de schuifdeur kon dicht. Wel zou ik willen opmerken dat de tafeltjes en stoeltjes berekend waren op mensen kleiner dan 1.70, hetgeen vooral voor **Theo Kroon** (2.09m of zo) een marteling moet zijn geweest. En dan waren er nog de kussentjes, tja.... de kussentjes, het kan zijn dat ik de enige ben die daar gedurende de avond een mening over gevormd heb, maar ik zou ze hier niet ongenoemd willen laten.

Eerste wedstrijd van het seizoen dus. Net gepromoveerd is Caïssa 3, dus ik zeg: vooral niet degraderen! Op papier zullen we echter meestal de zwakste zijn. Twee afmeldingen, altijd jammer. Maar wel twee prima invallers (nieuw lid **Theo Kroon** en **Robbert-Jan Schaper**). Vooraf enigszins de bibbers bij de teamcaptain die na een uitstapje voor een jaar met het tweede weer terug is in dit team.

Van **Herre Trujillo** had ik geleerd dat **Lucie van de Vecht** met wit moest spelen en dat ze makkelijk en snel kon winnen wist ik al. Aldus geschiedde. Binnen twee uur 1-0 voor, altijd lekker. **Manuri** gaf zijn tegenstander de open e-lijn cadeau, maar eiste daarvoor in de plaats wel de a-lijn op. Het bleek geen “gelijkoversteken” te zijn, zijn tegenstander kreeg een toren op bezoek op a8, waarna de dame op b8 het feestje over de onderste rij mocht completeren, 2-0. Deze klap wist Fischer Z niet meer te boven te komen.

Ikzelf had mijn punt toen al geteld (zie partij, rond zet 25), **Herre** stond slecht (verloren), **Erik Dekker** had een bak tijd meer, en **Theo** speelde een bizarre partij waarin de hele tijd 3 stukken instonden. Bij **Martijn Dahlhaus** kon het nog alle kanten op, en **Robbert-Jan** had een eindspel op het bord met twee paarden en toren tegen twee torens. Winst voor het team moest er wel inzitten.

Aldus geschiedde, **Herre** verloor, **Erik's** tegenstander bezweek onder de tijdsdruk, en de chaos van **Theo** eindigde zoals dergelijke partijen vaak eindigen: in remise. **Ikzelf** wist op briljant domme wijze niet te winnen (ik zou de klok de schuld willen geven, maar WAARDOOR kwam ik WEER in tijdnood?!) en **Robbert-Jan** koos ervoor om een toren met twee paarden te neutraliseren, waarna remise een feit was. Stand 4½ tegen 2½, gewonnen dus. **Martijn** ploeterde tenslotte als laatste door, maar hing zichzelf uiteindelijk op, helaas.

Prettige overwinning, die eerste matchpunten zijn binnen. Ik vrees echter dat we de komende ronden wel meer tegenstand mogen verwachten.

Het vierde

**Caïssa 4 - ENPS/Quibus 2,
21-10-03**

5,5 - 2,5.

Robert Jan Schaper

Caïssa 4 heeft onder leiding van Ed Leuw de reputatie van een jojoteam opgebouwd dat afwisselend promoveert en degradeert. Ed is samen met een aantal vaste krachten vertrokken naar C5 maar het huidige C4 wil graag althans het eerste deel van de reputatie handhaven en mikt na de degradatie van vorig jaar nu oppromotie.

De eerste te nemen horde was het tweede team van kleine broer ENPS. Vorig jaar speelde C5 heroïsch gelijk tegen ENPS 1, dus echt zorgen maakte ik me niet, maar in zo'n buurtderby kunnen rare dingen gebeuren. Het is tenslotte een beetje het Holland-België van de Pijp en vooral aan Belgische zijde zit het met de motivatie altijd wel goed.

Theo Kroon (1877, bord 1), overgekomen van de Raadsheer, was duidelijk nog niet op de hoogte van het derbykarakter van de pot, en drukte zijn tegenstander in een Slavische partij zakelijk en zonder pardon van het bord. 1-0.

Bas Lewerissa (1850, bord 2), een vaste kracht in het vierde, kwam uitstekend uit de startblokken tegen Ronald Post, de supersub van ENPS. In een Morragambiet pakte hij met behoud van initiatief snel de geofferde pion terug. Helaas was zijn aanval

daarna tandeloos en kon Ronald effectief counteren. 1-1
Uw verslaggever (1849, bord 3), voormalig kopman van het fameuze C5, speelde een Hollandse partij tegen Eric van Rijkom, nevenlid van Caïssa en momenteel goed op dreef in de interne (hij won o.a. van Theo Wijers). Het begon allemaal lekker voor me, ik had met zwart al snel gelijk spel, schoof mijn e-pion door naar e3 en twijfelde er niet aan of ik zou in een elegante aanval winnen. Eric had andere plannen. Hij offerde in een combinatie die ik overzien had een stuk voor 2 pionnen en kreeg een gevaarlijke vrijpion op de 7e rij. Dankzij wat matdreigingen van mij en wat minder nauwkeurige zetten van Eric, kon ik het gevaar bezweren, maar tegen de tijd dat ik in het voordeel kwam waren we al in een enorme remisemarge. 1,5 - 1,5
Hans Uiterwijk (182, bord 4), ook al een vaste waarde in het vierde, speelde een Siciliaanse partij waar ik weinig van gezien heb. Natuurlijk won hij. 2,5 - 1,5

André Bach (1766, bord 5), overgekomen uit C3, liet geheel tegen zijn natuur in, de tegenstander aanvallen. Die verslikte zich en André veegde de brokken op 3,5 - 1,5
Garth Sylbing (1752, bord 6) speelde met wit de Grand Prix-aanval. Zwartspelers kennen zo langzamerhand de patronen in die wat dubieuze variant van het Siciliaans wel, en Garth ging ten onder. 3,5 - 2,5

Frans Roes (1760, bord 7) heeft wat goed te maken na een belabberd seizoen in de 1e klasse en deed dat ook. Tegen Caïssa-nevenlid Coen Venema won hij in de opening een stuk en wist de partij ondanks hevige verzet van Coen regelmatig te winnen. 4,5 - 2,5

Peter Koefoed (1717, bord 8) opende met Pf3, bouwde een degelijk stelling op en schoof vervolgens zijn tegenstander van het bord middels een koningsaanval. Een partij uit het boekje, dat willen we meer zien dit seizoen.

Een goede start dus voor C5, we hebben de derby zonder schrammen overleefd. De volgende wedstrijd is tegen VAS 5, dat net als C4 vorig jaar, uit de eerste klasse degradeerde en op papier onze grootste concurrent voor het kampioenschap is.

All bad examples arise from good beginnings.

- Julius Caesar

Deze waarschuwing zullen we ter harte nemen.

Het vijfde Geen flowerpower

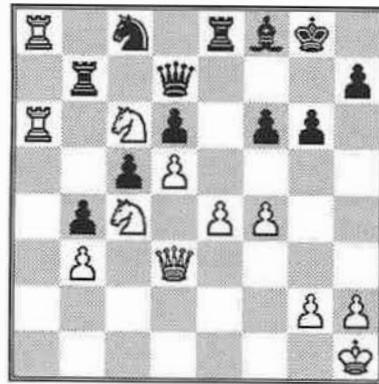
Tony Lith

Het gefragmenteerde Vierde moet nu als het **Vijfde** verder. Dat wil zeggen zonder het listige positieospel van Frans Roes, de stoicijs scorende Stefan Steemers, de solide taticus Hans Uiterwijk, het optimisme van Peter Koefoed en de verschroeiende aarde die Bas Lewerissa meestal achterliet. Hoe zou het gaan tegen (meteen maar) het **eerste** van **Het Grasmad**? Dit team heeft een reputatie, en als je afgaat op het uiterlijk van deze schakers lijkt het er op dat in Oost de geschiedenis in de jaren '60 tot stilstand is gekomen. Chris Leenders had het al eerder over het hoge Koos Koetsgehalte daar (zie zijn verslag in CN 390) en inderdaad lijkt de coffeeshop de natuurlijke omgeving van deze schakers. Mijn tegenstander had zijn hoed weliswaar thuisgelaten maar maakte wel indruk doordat hij zonder schoenen aan de strijd begon. **Chris Leenders** had al bewezen dat hij hashwalm-resistent is en mocht daarom aan het eerste bord debuten. Op die plek kan je lelijk op je gezicht gaan, ook tegen spelers die de gedachte van *lux en pauze* levend houden. Het ging Chris uitstekend af. Na ogenschijnlijke probleempjes bezworen te hebben, deelde hij het punt. **Ed Leuw** speelde tegen de reïncarnatie van Karl Marx. Deze behandelde Ed's Grünfeld behoorlijk stoffig. Ed tracteerde zijn antagonist op goed-burgerlijk materialistisch schaak. Met een kwaliteit meer leek hij objectief op de overwinning af te gaan. Helaas

materialiseerde de omslag van de kwaliteit naar de kwantiteit zich niet. Zo bleef E d achter in totale *Verbinding*. **Pim Zonjee** zag een zeer verholde vork gericht op dame en het nauwelijks gedekte veld f2 over het hoofd. Hij slaagde er niet in zich te herpakken na het materiaalverlies. **Hans Kuypert** veroverde na wilde(!) verwickelingen vier pionnen voor een stuk. De doodsklap kon hij helaas niet uitdelen omdat er steeds een akelig mat dreigde. Hij moest zijn tegenstander bezig houden. Dat resulteerde in eeuwig schaak. **Peter van der Werf** bestreed de Caro-Kann zoals het moet: rustig druk oefenen, de tegenstander in de war brengen door een pion weg te geven en op het juiste moment toeslaan. **Lesley Gephard** kreeg in zijn debuut te maken met een sterk staaltje van psychologische oorlogsvoering. Nadat hij iets te drinken had aangeboden liep zijn tegenstander al keuvelend mee naar de bar terwijl zijn klok nog liep. Dit kwam hard aan bij Lesley. Hij raakte de greep kwijt op de woeste verwickelingen in zijn partij waarin de tegenstander lang onderontwikkeld bleef. Toen Lesley zijn wat vage dreigingen niet hard kon maken ging het mis. Niet zo mooi want het werd daarmee 2-4. **Eric van Tuijl** keek de hele partij tegen een venijnige vrijpion op de d-lijn aan. Er bleven heel lang veel stukken op het bord, maar op het allerlaatste moment ontworstelde Eric zich met robuuste dreigingen via de opmars e5 en f5. De spanning steeg, want tegenstander Van Dinteren is niet de eerste de beste. Gelukkig stortte hij in met de vlag op vallen. Dat mocht ook wel want daarmee werd het 3-4. Ik hield

de spanning er weer eens lang in. De Benoni van mijn tegenstander werd al snel een verkrampd geheel waar hij zich niet uit wist te bevrijden zodat het min of meer een wurgpartijtje werd.

Tony Lith - Werner Möller
1.d4 e6 2.c4 Pf6 3.Pf3 c5 4.d5 exd5 5.cxd5 d6 6.Pc3 g6 7.e4 Lg7 8.Ld3 0-0 9.0-0 Pa6 10.Lg5 Pc7 11.a4 Tb8 12.Pd2 b6 13.Pc4 La6 14.Pa3 Lxd3 15.Dxd3 a6 16.Pc4 b5 17.axb5 axb5 18.Pa5 Dd7 19.Pc6 Tb7 20.Df3 Pg4 21.Lf4 Pe5 22.Lxe5 Lxe5 23.De2 Lg7 24.Ta5 Te8 25.Dd3 b4 26.Pd1 Pa8 27.b3 Pb6 28.Pe3 Pc8 29.Ta6 Pe7 30.Pc4 Lf8 31.Tfa1 Pc8 32.f4 Dc7 33.Kh1 f6 34.Ta8 Dd7 35.T1a6

Stelling na de 35ste zet van wit

Pe7?? [Fritz: 35...Df5! 36.g3 Txe4 37.Kg2 Tc7 38.Tb8 Te8 39.Dxf5 gxf5+-] **36.Txe8 Dxe8 37.Pxd6 Dd7 38.Pxe7+ Lxe7 39.Pxb7 Dxb7 40.d6 Ld8 41.Dd5+ Dxd5 42.exd5 c4 43.bxc4 b3 44.Ta8 1-0**

Toen hij netjes opgaf kwam de stand op het nippertje in evenwicht: 4-4. Tegen een eerste team is dat nooit slecht.

Het kan wel wat worden met dit vijfde, maar dan moet er wel iets veranderen. Het doet pijn om het volgend tafereel te memoreren, maar het moet er uit. Terwijl Eric en ondergetekende als leeuwen vchten tegen een overmacht van acht Grasmatters stond de rest allang rustig pilsjes te hijsen. Dat hoort niet heren! Teamschaak is wij tegen zij, een kwestie van solidariteit dus. Alleen Jildo Kalma gaf geestelijke steun. Ik draag hem hierbij voor als erelid van onze vereniging.

Het zesde

Langs het randje.
 Sander Tigelaar

Het zesde moet dit jaar maar gaan promoveren, zo is besloten door de hoge heren van de plaatsingscommissie. Dat moet natuurlijk ook kunnen, vorig jaar werd de promotiekans weggegooid in een uitwedstrijd tegen Almere. Dit jaar hopen wij al vóór deze (weer) uitwedstrijd kampioen te zijn. We begonnen vol goede moed aan de wedstrijd tegen VAS 9. Vorig jaar had het zesde, in iets andere samenstelling, namelijk met 8-0 bij VAS thuis gewonnen.. Om kwart voor negen was het eerste punt binnen, maar helaas niet voor ons.

Op bord acht schatte nieuwkomer **Fako Berkers** (wit) een penning op c3 verkeerd in en ging er helaas af. 0-1. Duidelijk een 'ongelukje' zoals Theo Weijers het uitdrukte.

Willem Neele (spelend op bord 2) vertelde mij even daarvoor al dat hij een stuk had weggegeven. Zijn witte looper op b5 verdween via een dame-schaakje op a5. Maar Willem speelde toch door, en hield het heel lang dicht. **Steven Kuypers** speelde met wit remise op bord 6. Hij stond lange tijd veel beter, had zijn tegenstander een dubbelpion aangesmeerd, en leek op weg naar de winst. Steven kon helaas niet voorkomen dat zijn tegenstander paarden kon ruilen, waarna een eindspel met ongelijke lopers op het bord kwam. Ook toen stond Steven nog wel beter, maar zijn tegenstander kon de boel goed dichthouden, en rond half elf moest Steven berusten in remise. ½-1½.

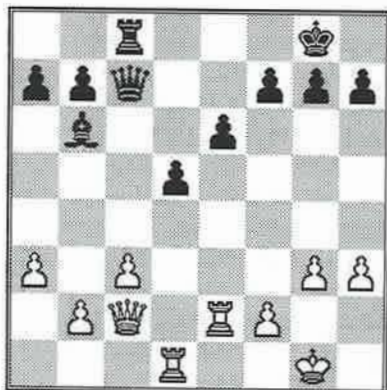
Frans Oranje met zwart op bord 5, leek op weg naar een gemakkelijke overwinning, stond 2 kwaliteiten voor en leek zijn tegenstandster met gemak op te rollen. Frans was echter vervolgens wat ongelukkig en liet een witte pion doorlopen. Hij werkte zich daarna (door de schrik?) steeds verder de penarie in en ging hard bergafwaarts. Hij dreigde nog enkele keren mat in één, maar zijn tegenstandster hield haar hersenen erbij, en wist haar stelling zo om te bouwen, dat Frans mat liep. ½ - 2½
 Nieuwkomer **Geert Veldhuis** (zwart) had op bord 4 een tegenstander die vol zelfverachting zijn eigen

koningsstelling opblies, zodat Geert door kon stomen naar de zwarte koning. 1½ - 2½.

Willem Neele hield het kort hierna toch voor gezien op bord twee. Nadat hij de stelling lang gesloten had kunnen houden, bleek het stuk achter toch te zwaar te wegen. Zijn tegenstander drong met zijn torens over de open c-lijn naar binnen, waarna Willem opgaf. 1½ - 3½.

Volgende keer gaan we weer voor de winst Willem.

“Dat gaat lekker, maar niet heus”, dacht ik. Zelf stond ik op bord 1 met zwart wel goed op dit moment (mijn tegenstander had een stuk geofferd zonder genoeg aanval over te houden), maar ook de andere twee bordes waren nog niet gewonnen. Jaap van Velzen op bord 7 hield zijn tegenstander wel keurig onder druk en duwde hem langzaam van het bord af. Maar **Maurice Aué** op bord 3 stond met zwart een kwaliteit achter. Hij had welliswaar behoorlijke compensatie, maar winnen leek een erg grote opgave te worden. Maar ziet wat er uiteindelijk gebeurde vanuit de volgende stelling:

Hier speelde zijn tegenstander **25. c4??** met het idee om open lijnen te creëren en mat achter de paaltjes te dreigen. Maurice speelde **Dxg3+!** **26. Kh1 Dxh3+ 27. Kg1 Txc4!** Waarna wit de dame moest geven om mat te voorkomen. 3½ - 3½.

De laatste punten moesten dus alle van de zwartspelers komen.

Gelukkig gaf mijn tegenstander op bord 1 op, toen hij zag dat hij behalve twee stukken achter (één geofferd en één weggegeven omdat hij dacht mat in 1 te hebben) ook nog zijn dame in de disco ging verliezen. 2½ - 3½.

Vervolgens deed **Jaap van Velzen** wat hij moest doen en dwong zijn tegenstander op de knieën. Het laatste punt was toch nog binnen, en daarmee de eerste twee matchpunten.

Gefeliciteerd allemaal.

Volgende keer uit bij ENPS 4 (dus toch thuis eigenlijk) gaan we voor de gemakkelijkere winst.

Alle uitslagen externe teams

ZSC-Saende – Caïssa1 3 - 5
 Caïssa1 - Promotie 6½ - 1½
 AAS - Caïssa2 5 - 3
 Caïssa 2 – ASC 2½ - 5½
 Fischer-Z 2 - Caïssa 3 3½ - 4½
 Caïssa 4 - ENPS/Quibus 2 5½ - 2½
 Caïssa 5 - Grasmatt 1 4 - 4
 Caïssa 6 - VAS 9 1491 4½ - 3½

Het Interview

Prof. dr J.W. van Hulst: Een leven lang schaken als sublieme bijzaak
Ed Leuw, Pim Zonjee

De laatste jaren komt ons erelid Johan van Hulst gelukkig weer regelmatig zijn partijtje meespelen op de wekelijkse clubavond. Hij heeft nu de respectabele leeftijd van 92 jaar bereikt. Anders dan vroeger, is hij niet meer in de hoogste regionen van de ranglijst te vinden. Maar wie het zou wagen om zijn 1. e4 met .. e5 (of, zoals zal blijken ..d5) te beantwoorden, loopt nog steeds de kwade kans om binnen zo'n 20 zetten hardhandig van het bord gezet te worden. U wilt een illustratie?

J.W. van Hulst – P. Melford, Amsterdam 2003

1.e4 d5 2.exd5 Pf6 3.Lb5+ Ld7
 4.Lc4 Lg4 5.Lb5+ c6 6.dxc6! Lxd1
 7.c7+ Pc6 8.cxd8T Txd8 9.Kxd1 en met een stuk en een pion minder had zwart kunnen opgeven.

Erelid is Johan van Hulst niet voor niets geworden. Hij is de Caïssaan met veruit het langste clublidmaatschap, dat zelfs nog teruggaat tot de tijd van vlak na de oorlog, toen Caïssa als fusievereniging werd opgericht. Jarenlang was Johan een trouw columnist van CaïssaNieuws. Zijn in glasheldere taal geschreven stukjes onder de titel 'Prof. Van Hulst doceert'

werden twee jaar geleden t.g.v. het 50-jarig bestaan van de club, door toenmalig redacteur Tony Lith gebundeld. Welk jubileum of festiviteit ook, er werd nooit tevergeefs een beroep op hem gedaan om een feestrede af te steken, dan wel anderszins een prominente rol te vervullen.

Met vertrouwen heeft de redactie zich afgelopen voorjaar dan ook tot prof. Van Hulst gewend met het verzoek ons de gelegenheid te bieden eens wat langer met hem te praten over zijn rijke (schaak)verleden. Aanvankelijk spartelde hij bescheiden nog wat tegen (voor de vorm, denkt zo'n redactie er dan boosaardig bij): "Waarom een interview met mij, waarom zou dat interessant zijn voor de leden van de club?"; maar uiteindelijk weten we hem over te halen, en is de afspraak toch nog vlot gemaakt, het late middaguur zou een goed moment zijn.

Aldus vervoegt de redactie op een zonnige donderdagmiddag in juni, gewapend met een goede fles wijn, zich bij het appartement van prof. Van Hulst in Buitenveldert. Hij voert ons niet zonder trots langs de foto's van zijn knappe vrouw (die nu helaas in een verzorgingshuis verblijft), zijn twee dochters en zijn inmiddels ook al volwassen kleinkinderen en zijn achterkleinkinderen. Speciaal voor de gelegenheid heeft hij een badlaken met schaakmotief dat hij ooit bij deelname aan een Hoogoventoernooi gewonnen heeft, als kleed over de salontafel gelegd. Zijn vrouw zou een dergelijk gebruik van een badlaken niet hebben

goedgekeurd, stelt hij enigszins schuld bewust vast.

Het gesprek zou gaan over zijn schaakgeschiedenis, tegen de achtergrond van zijn daarbij niet weg te denken persoonlijke en maatschappelijke geschiedenis.

“Ik was een jaar of twaalf toen ik van mijn oom leerde schaken; laat hij nu ook nog oom Jan heten. Achteraf zeg ik: hij kon er bitter weinig van, maar hij wilde mijn ruim een jaar oudere broer en mij toch wel schaken leren. Ik was meteen gefascineerd, voor mijn broer was het de enige keer in zijn leven dat hij achter het schaakbord heeft gezeten. Mijn vriendjes hadden weinig interesse in het spel, dus ik hield me voornamelijk bezig met het naspelen van partijen uit de krant.”

Hij groeide op in de Jordaan als zoon van een meubelstofferder. In de standen- en klassenmaatschappij van de jaren '20 was het voor een begaafd kind van eenvoudige afkomst nog niet zo makkelijk om zijn talenten te ontwikkelen.

“Schaken was een elitaire sport. Dat

gold trouwens ook het voetbal: het nationale elftal bestond voor de helft uit academici! Doelman Gejus van der Meulen (later kinderarts); back Harry de Nijs (ingenieur), back Hans Tetzner (chirurg) en ga zo maar door. Ook de wielersport is in elitaire kring begonnen: ik herinner me nog wielerkampioen Jhr Bosch van Drakesteyn. Je ziet dat de hogere standen vluchten naar een andere sport, als de lagere standen zich ervan meester maken. Denk aan de vlucht naar tennis en vervolgens naar golf.

Op een gegeven moment las ik in de krant dat er door een club een schaaksimultaan werd georganiseerd om leden te winnen. Ik nam deel, won mijn partij van de clubspeler, en gaf mij op als lid van Schaakclub De Parkbrug bij het Vondelpark. De volgende week kwam ik daar, kreeg meteen de nota voor de contributie, waarop ik reageerde met: ‘ik word toch maar geen lid, de contributie is namelijk meer dan mijn zakgeld.’ De schaakclubs in het begin van de twintiger jaren waren eigenlijk sociëteiten, waar bejaarde heren geen sigaretten, maar grote sigaren zaten te roken. Er werd daarbij stevig gedronken en af en toe speelden ze een partijtje schaak. En dan kom je daar als 14-jarig jongetje en krijg je meteen te horen: ‘alsjeblieft, dat is de contributie.’ Omgerekend in de waarde van vandaag kwam die neer op bijna € 200! Dus lid worden van een club zat er voor mij niet in.

Elk zichzelf respecterend dagblad had toen behalve een schaakpartij, ook een schaakprobleem in de krant, dus toen heb ik me maar geworpen op het oplossen van schaakproblemen en ik moet zeggen dat ik daarin een grote vaardigheid ontwikkelde. Tegenwoordig kan iedereen, ook de niet-schaker, gewoon een probleem in de computer zetten, dat is dus geen kunst meer.

Als 15-jarige smaakte ik toen het genoeg om de eerste prijs te winnen in de oploswedstrijd van het Anti-Revolutionaire dagblad ‘De Amsterdammer’. De tweede prijs werd gewonnen door de vader van de huidige schaakjournalist Berry Withuis.

Pas nadat ik op 18-jarige leeftijd mijn onderwijzersakte haalde en ik in Oudewater a/d IJssel schoolmeester werd, probeerde ik mensen te vinden die ook schaakten, maar ook daar deed zich het verschijnsel voor dat alleen de maatschappelijke bovenlaag schaakte, zoals de bankdirecteur mr Verhagen en de notaris jhr Bowier. Toen men hoorde dat ik het spel ook wel een beetje beheerste, kreeg ik als eenvoudige schoolmeester toegang tot dat milieu, hetgeen op school dan weer aanleiding gaf tot jaloezie: ‘zo, ben je bij de notaris thuis geweest?’. Ik stelde deze mensen voor om een schaakclub op te richten, maar wel op voorwaarde dat het een club voor iedereen zou zijn. Aldus geschiedde, zodat ik als 20-jarige voor het eerst van

mijn leven lid werd van een schaakclub. De naam werd ‘Kijk Uit’ en de club bestaat nog steeds. We begonnen met 19 leden en een dubbele competitie, zodat iedereen zijn tegenstander ook met de andere kleur tegemoet kon treden. Ik werd toen met 34½ uit 36 de eerste kampioen, ofschoon ik die 1½ punt verloor tegen dezelfde speler.

We sloten ons toen -het was 1931- aan bij de Stichts-Gooische Schaakbond. Ik begon schaakles te geven op de club, maar kon daarbij weinig uit boeken putten. Toen in Amsterdam geen enkele boekhandel schaakboeken bleek te hebben, ging ik maar naar de Wetenschappelijke Boekwinkel, waar men reageerde met: ‘Schaken, zijn daar dan boeken over?’ Uiteindelijk kwam ik toch in het bezit van ‘Die neuen Ideen im Schachspiel’ van Richard Réti.

Nadat we met 5½ - 4½ wonnen van Bussum 2 werden we kampioen en promoveerden we naar de volgende klasse. Daarna werd er een Stichts-Gooisch tental opgericht bestaande uit de beste spelers van Utrecht en 't Gooi. Het was ir H.J. van Steenis, oom van Joost, schaakinternational en één van de tien sterkste spelers van Nederland die vond dat ik wel aardig kon schaken. Hij haalde me in dat Stichts-Gooische tental en later maakte hij me ook nog captain van dit team. Als het dan met de wedstrijden in het land te laat werd, kon ik bij Van Steenis en zijn vrouw logeren. Een excentrieke man trouwens. Men zei

wel: 'Van Steenis hebben we nog nooit op een waarheid kunnen betrappen.' Bovendien was het politiek een wonderlijke figuur: fel anti-militarist en republikein. Hij was de oprichter van de al weer verdwenen PSP (Pacifistisch Socialistische Partij), maar ook was hij een bekwaam ingenieur, goed bevriend met ir Schermerhorn. Ze hebben samen boeken geschreven die als belangrijke werken werden beschouwd. Het interessante effect van de bemoeienis van Van Steenis was ook dat ik de kans kreeg om in dat Stichts-Gooische tental tegen alle schaakcoryfeeën van die tijd te spelen, zoals Mühring, Van Scheltinga, Prins, noem maar op. Toen ik aan het eind eens de balans opmaakte, bleek dat ik precies 50% had gescoord. De KNSB verzocht me toen twee dingen: of ik wilde deelnemen aan de voorwedstrijden voor het Nederlands Kampioenschap en of ik eventueel beschikbaar was voor de landenwedstrijd in Warschau. Ik heb aan die voorwedstrijden meegedaan, maar omdat ze overdag waren heb ik daarna toch definitief met het wedstrijdschaak gebroken. Ik was namelijk schoolmeester en stond voor de prozaïsche taak om mijn brood te verdienen. Ik speelde die voorwedstrijden goed, maar moest toch afzien van de wedstrijden om het kampioenschap van Nederland, en moest de KNSB berichten dat ik niet beschikbaar kon zijn voor de landenwedstrijd in Warschau. Immers ik had niet alleen een vaste baan maar moest ook academische examens afleggen, en als je dan op topniveau

moet schaken: dat heeft zelfs Euwe nooit kunnen combineren."

Voor Johan van Hulst heeft altijd voorop gestaan dat schaak niet meer dan een prettige bijzaak was. Belangrijker zaken als gezin en een maatschappelijke/wetenschappelijke carrière gingen voor. Daarover kon geen twijfel bestaan. Ooit heeft hij, en wie zou hem dat recht als hoogleraar pedagogie aan de Vrije Universiteit willen ontzeggen, vermanend gesproken (of geschreven) over die erg intelligente en talentvolle jongelui die hun denkkracht en ambities al te zeer op het schaak richten, en vergeten om aan hun maatschappelijke toekomst te denken.

Dat verwijt zou niemand Johan van Hulst kunnen maken. Op 25jarige leeftijd verliet hij Oudewater. Hij trouwde met het mooiste en liefste meisje dat hij ooit had ontmoet en verhuisde naar Utrecht. Hij deed het M.O.- examen Nederlandse Taal en Letteren, en maakte daarna een universitaire studie Geschiedenis af. In 1938 ging het gezin Van Hulst terug naar Amsterdam waar hij aan verschillende H.B.S.-en en gymnasia leraar- Nederlands en Geschiedenis was.

In de oorlog werd hij benoemd tot directeur van de Hervormde Kweekschool aan de Plantage Middenlaan. Na de oorlog promoveerde hij op een proefschrift over de Beginselleer van Hoogveld's paedagogiek. In 1962 werd hij aan de VU benoemd tot hoogleraar in de

Theoretische en historische pedagogiek. Gedurende 25 jaar was hij lid van de Eerste Kamer, eerst voor de CHU en later voor het CDA. In later jaren was hij ook lid van het Europese parlement.

De oorlog loopt als een breuklijn door het leven van mensen van prof. Van Hulst's generatie. Nog recentelijk werd in een paginagroot artikel in NRC/Handelsblad beschreven hoe hij als directeur van de kweekschool de spil was van een verzetsgroep die er voor zorgde dat via zijn school vele joodse kinderen konden worden gered uit de crèche, die de Duitsers hadden bestemd als doorgang voor deportatie. Schaken en de bezettingstijd roepen bij Van Hulst nog veel herinneringen op. Op een vraag van de interviewers over die tijd:

"Ik ben nog één van de weinige levenden die Van Harten (de wat omstreden voorzitter van de Amsterdamse schaakbond, red.) goed gekend hebben. Hij had als ideaal: hoe houd ik de schaakbond overeind. Maar hij zag geen mensen; ik zeg niet dat hij politiek fout was, dat is toch vaak moeilijk te beoordelen, maar hij gaf wel bewijs van vriendschap aan de bezettende macht, zodat het schaken kon doorgaan. Ook voorzitter van de landelijke schaakbond Jungman, die toen wel echt fout was, heb ik voor de oorlog goed gekend. Hij heeft als het ware de hele schaakbond verkocht aan de Duitsers.

In 1940 kregen de joodse leden van de KNSB al aanzegging dat ze in 1941 niet meer lid mochten zijn. In de

praktijk pakte dat zo uit dat de niet-joodse leden bij de joodse leden thuis de partijen gingen spelen. Voor het VAS betekende de uitsluiting de doodsteek, want dat had veel joden als lid. De Duitsers kwamen daadwerkelijk op de clubs controleren of er geen joden aanwezig waren. Ik was toen voorzitter van mijn schaakclub, en ik moest als zodanig opgeven of we joodse leden hadden; ik antwoordde toen maar: "Voorzover mij bekend, hebben wij geen joodse leden."

In oorlogstijd was Johan lid van de 'Eerste Christelijke Schaakclub' in de Quellijnstraat. "Toen men mij na een paar jaar vroeg voorzitter te worden, had ik één voorwaarde: dat we de toevoeging Christelijk zouden laten vallen, hetgeen akkoord was, al bleef het wel in de statuten staan; ik was weliswaar een warm voorstander van christelijk onderwijs, maar ik zag niet in waarom een schaakclub christelijk zou moeten zijn. Mijn eerste bescheiden bijdrage aan de ontzuiling! In die tijd had elke sportclub nog haar eigen gezindte. Zo was schaakclub De Pion rooms katholiek, en volgens mij zijn nu nog steeds de meeste leden van De Pion katholiek. Toch heeft dit religieuze onderscheid in de oorlog zijn voordeel gehad.

Op een avond in '42 kwam er iemand binnen die vroeg: *'Dies ist doch ein Schachverein, was?'* Ik als voorzitter: *'Ja, was wollen Sie?'* *'Kann ich Mitglied werden hier?'* Ik schrok me dood en dacht: hoe werk

ik die man de deur uit? Dus zei ik: *'Es ist hier ein christlicher Schachverein, und nur bekennende Mitglieder einer Kirche können Mitglied sein!'* Hij weg. Gelukkig hebben we in die tijd nooit iets gemerkt van foute leden of iets dergelijks. Integendeel, we waren allemaal fel anti-nazi."

In '46 ging de Eerste Christelijke Schaakclub over in SV Amsterdam-Zuid, die in '51 zou fuseren met SV DeVondelbrug. Het resultaat van die fusie was de schaakvereniging Caïssa. *'Eigenlijk ben ik dus al vanaf 1938 lid van Caïssa!'* Willem Eijgenbrood, de aartsvader van Caïssa, kende hij al vanaf zijn 16de. "Ik ontmoette hem voor het eerst als medeleerling van de kweekschool. Hij zat twee klassen lager dan ik. Zijn speelsterkte wisselde sterk, maar je moest altijd voor hem oppassen, zo is hij bijvoorbeeld ook een keer clubkampioen geweest. Het ledenbestand van Caïssa was in die tijd heel stabiel. Je was lid van een club en bleef lid van die club; bovendien kwam je veelal bij elkaar over huis, terwijl er afgezien van de harde kern, nu toch meer sprake is van een duiventil. Men bleef lid tot de dood er op volgde, zo heb ik menigmaal op de begrafenis van clubleden het woord moeten voeren.

Voor externe competitie of toernooien had ik echter in de latere naoorlogse jaren geen tijd meer. Alleen in 1980 werd ik meegetroond naar een toernooi in IJsland, waar ik er 1 won en 5

remise maakte. Wel heb ik steeds meegedaan aan het parlementaire schaak. In het kader van het Hoogovenstoernooi is dat in 1979 voortgekomen uit het particulier initiatief van het inmiddels overleden PvdA-2e Kamerlid Hein Roethof en het PPR-1e Kamerlid Dick van Kleef, die aan de leiding van het Hoogovenstoernooi vroegen of die niet een subtoernooitje kon organiseren voor politici. Zo begonnen we in 1980 met een groep van vier 2e - en vier 1e Kamerleden. Ik won een keer of vijf (dit jaar met de ex-parlementariërs, gedeeld eerste met Gerrit Valk), maar Jan Nagel heeft de meeste keren gewonnen. Toch was de sterkste schaker Dick van Kleef die ook een paar maal won. Ook heel sterk was de toenmalige D'66-staatssecretaris en latere KNSB-voorzitter Dick Tommel. Bas de Gaay Fortman werd een keer of tien tweede. De ex-parlementariër voor de VVD Henk Vonhoff onderscheidde zich in de uitvoering van zijn zetten, namelijk inderdaad even woest als hij er uitziet."

Bescheidenheidshalve vertelt hij er niet bij dat hij nog in 2001 opnieuw het toernooi voor (nu ex-) parlementariërs won. Schaken was en moest dus bijzaak zijn voor Johan van Hulst, maar volgens de pedagoog Van Hulst wel een karakter- en denken bevorderende bijzaak.

"Wat mijzelf betreft: het schaken heeft mij een duidelijk gevoel van eigenwaarde gegeven. Ik was op de lagere school maar een heel

middelmatige, om niet te zeggen slechte leerling, in de derde klas bleef ik al zitten. De heerlijkste herinneringen van de lagere school heb ik aan het spijbelen, ik zwierf maar door het Vondelpark en die hele school interesseerde me niks. Toch was ik geen lastig kind, niet op school en ook thuis niet, daardoor nam men mij het ook niet kwalijk dat de resultaten slecht waren, zo van: hij kan niet beter. Maar door het schaken op mijn 12de, 13de, werden mijn kwaliteiten ontdekt, en zag men dat ik echt niet zo dom was als waarvoor de school mij hield. Dus ik vind toch wel dat het schaken de persoonlijkheid van de mens kan versterken. Het schaken ontwikkelt natuurlijk wel een bepaalde denkdiscipline en er zijn talloze facetten waar het schaken goed voor is, maar of het nou zo karaktervormend is weet ik eigenlijk niet: ik ken nog al wat schaakmeesters en -grootmeesters, maar van de meeste heb ik karakterologisch niet zo'n hoge pet op."

We spreken verder over het veronderstelde verband tussen schaken en intelligentie:

"Dan moet je maar eens het proefschrift lezen van Adriaan de Groot: 'Het denken van de schaker'; ik heb het niet gelezen, maar gespeld. Ik heb er ook een paar lezingen over gehouden, waaronder één waar De Groot bij was, dat was wel leuk, we waren indertijd goed bevriend, en we hebben wel gespeeld ook. Hij gaf weliswaar niet echt een antwoord op de vraag of er een relatie is tussen schaak en intelligentie, maar dat hangt dan

ook helemaal af van je definitie van intelligentie. Ik ben te veel wetenschapper op dat gebied om er een algemene uitspraak over te doen. Ik heb eens een reeks lezingen gehouden over het begrip intelligentie, en heb toen twaalf definities van intelligentie geanalyseerd. Zo heb je de schoolintelligentie; ik heb leerlingen op de lagere school gehad: hyperintelligent, op het gymnasium: hyperintelligent, maar op de universiteit: één grote mislukking. Zo is zelfdiscipline een facet van intelligentie. Ik heb hyperintelligente leraren wiskunde gehad die het schaken verfoeiden en het niet konden leren door een zekere aversie. In het schaak liggen de dingen niet zo dat je ze in een formule kan vatten. Maar Adriaan de Groot beweert in zijn proefschrift dat vrijwel alle schaakmeesters die hij in die tijd had onderzocht, mensen waren met een heel breed gespreide intelligentie. Mensen die behalve schaker niemand waren, zegt hij, heb ik niet ontmoet. Aljechin was jurist, Tartakower was arts, Euwe was wiskundige, Réti was wiskundige, Nimzowitz jurist, noem maar op. Nu is het zo dat als je je als schaker niet totaal aan het schaken wijdt, kom je nergens, de professionalisering van het schaak. Euwe was nog net amateur, dat wereldkampioenschap heeft hij dan ook niet kunnen behouden, niet langer dan twee jaar. Hij moest als leraar vier maanden vrij nemen van school, hetgeen toen dus ook betekende geen salaris, waardoor hij bijv. niet eens geld had om de tram

te nemen.

Euwe heb ik wel gezien via zijn latere vrouw Caro Bergsma; die zat toen bij mijn broer in de klas op de Hervormde Kweekschool, ik zat twee klassen lager. Maar ze heeft het niet ver gebracht, want als de school uitging, stond Max Euwe aan de overkant haar op te wachten.

Zo heb ik Euwe ook ontmoet, maar goed gekend heb ik hem niet, daar had ik ook geen behoefte aan want hij lag me niet zo, hij kon heel vervelend uit de hoek komen. Als je hem buiten het schaak aansprak over schaken, werd je afgeblaft. Een vriend van me moest eens bij Euwe zijn voor een bepaalde kwestie en ik had hem gewaarschuwd om niet over schaken te praten. Dat deed hij ook niet, maar ja, er stonden allerlei prijzen in die kamer, dus mijn vriend zei: 'mooie prijzen!' Waarop Euwe zei: 'U moet goed begrijpen, dat schaken heeft me nooit erg geïnteresseerd.' Mijn vriend daarop: 'Maar U bent wereldkampioen geworden!'

Euwe: 'Ach dat vond ik wel leuk, maar daar heb ik ook weer gemakkelijk afstand van gedaan, toen kwam ik weer eens aan wat anders toe.'

En dan te bedenken dat hij 120 boeken op zijn naam heeft staan -al zijn de meeste geschreven door Hans Kmoch; hij heeft het ene toemooi na het andere afgewerkt, is jaren achter elkaar kampioen van Nederland geweest, dat schaken was de lust in zijn leven!"

En dat gold niet alleen Max Euwe, maar evenzeer Johan van Hulst, zo kunnen we nu gerust vaststellen. Nadat we bedankten voor de gastvrije ontvangst met thee en taartjes, en hem een blijk van onze appreciatie gaven met de overhandiging van een fles Chablis, moest hij toch wel even kwijt dat we die fles beter vooraf hadden kunnen geven, zodat we die tijdens het interview gezamenlijk recht hadden kunnen doen! (en wellicht nog meer details hadden vernomen? red.)
Lang leve onze nestor!

Drie partijen van Johan van Hulst:

Na enig aandringen van de redactie vond prof. Van Hulst drie partijen uit zijn rijke schaakverleden. Probleem was dat hij maar weinig partijen heeft bewaard. De twee simultaanpartijen die hij tegen voormalige wereldkampioenen speelde had hij gelukkig nog wel. Zoals u zult zien mogen Euwe en Karpov niet mopperen dat ze met remise ontsnapten. Zeker de partij tegen Karpov is bijzonder. Niet alleen was Karpov op het moment van spelen (1979) op het hoogtepunt van

zijn carrière en schier onverslaanbaar, maar ook ging het een simultaan (ten huize van de Russische ambassadeur) met slechts acht borden.

Prof. Van Hulst heeft de partij tegen Karpov zelf geannoteerd.

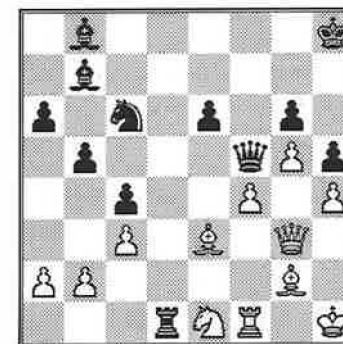
A. Karpov, - J. Hulst,
24.06.1979

1.f4 d5 2.Pf3 c5 3.g3 Pc6 4.Lg2 e6 5.0-0 Ld6 6.d3 Pf6 7.c3 0-0 8.De1 Lc7 9.e4 dxe4 10.dxe4 b6 11.e5 Pd5 12.Pbd2 Lb7 13.Pe4 De7 14.Tf2 Tad8 15.De2 Lb8 Met deze zet bereidt zwart zorgvuldig een bepaalde manoeuvre voor; dat lukt tot het beslissende moment: toen liet ik helaas verstek gaan.**16.Ld2 Td7 17.Te1 h6** Na deze zet dacht Karpov abnormaal lang na; hij overwoog 18. Pfg5, maar na hxg5 19. Pxg5 g6 loopt de witte aanval dood. Wit probeert nu langzaamaan voordeel te verkrijgen.**18.h3 a6 19.Ph2 b5 20.Kh1 Kh7 21.g4 g6 22.Df3 c4 23.Dg3 f5 24.exf6 Pxf6 25.Pxf6+ Dxf6 26.h4 Td3**

De opzet van wit is zeker niet geheel geslaagd. Zwart poogt nu initiatief te nemen, maar uit respect voor de wereldkampioen en door tijdnood komen nu de zwakke zetten.

27.Te3 Tfd8 Nu gaat 27. .. La7 nog niet op wegens 28. Td3 Lxf2 29. Df2 cxd3 30. Db6 en er gaat een stuk verloren. **28.g5 Df8 29.Txd3 Txd3 30.Pf3 h5** Hier had 30. .. La7 een goede winstkans geboden omdat èn 31 .. Dc5 èn 31... Dd6 wit in grote

moeilijkheden brengt. **31.Dh2** nog steeds was 31. .. La7 een goede zet; in plaats daarvan kies ik het afwachtende **Kh8 32.Pe1 Td6 33.Le3 Td1 34.Tf1 Df5 35.Dg3**

stelling na de 35ste zet van wit

...Ld6 ½-½ M.i. staat zwart nog steeds beter, vooral omdat Db1 met pionwinst mogelijk is. Karpov aanvaardde mijn remise-aanbod zonder enig nadenken.

Naschrift van de redactie: In 1979 was (het chèque van) analyse door een rekenmonster nog geheel niet aan de orde. Nu hebben we wat dat betreft makkelijk praten. Met veel schroom en alle respect voor ons erelid hebben we Fritz8 toch maar eens laten meekijken. Fritz kan zich in grote lijnen vinden in de analyse van Van Hulst. Op twee punten is hij het echter oneens: 27. .. La7 zou inderdaad het voordeel van zwart weggeven, maar 29. Lxf2 zou direct verliezen na 30. Td2+. Voorts zou volgens Fritz zwart verliezen na één van de twee door van Hulst voorgestelde varianten: 30. ..La7 31. Te2 Dd6 32. gxh6 Dd7 33. h5. Wel

stemt het monster van harte in met het alternatief 31. ... Dc5 in deze variant. Zwart wint na: 32. gxh6 Pe7 33. Pg5+ Kh8 34. Dh2 Pf5! Fritz stelt in de diagramstelling direct 35. ... Db1 voor, met duidelijk voordeel voor zwart. Ook onze oud-wereldkampioen Max Euwe mocht niet mopperen toen van Hulst in de slotstelling remise aanbood.

M. Euwe - J. van Hulst 1976

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pd2 c5 4.exd5 exd5 5.Lb5+ Pc6 6.Pg3 a6 7.Lxc6+ bxc6 8.0-0 Le6 9.dxc5 Lxc5 10.Pb3 Ld6 11.Pbd4 Ld7 12.c4 c5 13.Pc2 d4 14.b4 La4 15.bxc5 Lxc5 16.Dd3 Lxc2 17.Dxc2 Pe7 18.Da4+ Kf8 19.La3 Lxa3 20.Dxa3 f6 21.Tad1 Kf7 22.Txd4 Dc7 23.c5 Thc8 24.Tc1 Tab8 25.h3 a5 26.Dd3 Td8 27.Dc4+ Kf8 28.Txd8+ Dxd8 29.Pd4 Dd5 30.c6 Tb1 31.Dc2 Txc1+ 32.Dxc1 Dxd4 33.c7 ½-½

In

bovenstaande slotstelling waardeert Fritz de stelling na 34. ...Pc8 als zeer goed (-1.74) voor zwart.

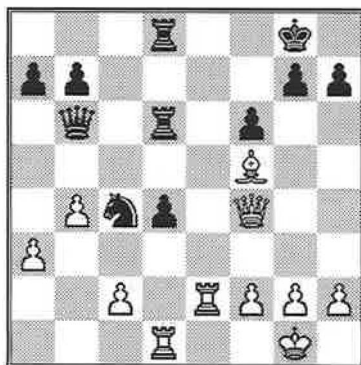
Ten slotte een echte wedstrijdpartij uit de parlementariërsgroep van het Hoogovenstoernooi in 1983. De

tegenstander van Van Hulst was een sterke KNSB-schaker uit Rotterdam. De partij werd door Berry Withuis gepubliceerd in de NRC.

J. Van Hulst- H. Blok

Hoogovens 1983

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e6 6.Le2 Lb4 7.Pdb5 Pxe4 8.Lf4 e5 9.Lxe5 Pxe5 10.Dd4 Lxc3+ 11.Pxc3 0-0 12.Pxe4 Pc6 13.Dc3 De7 14.Pg3 d5 15.0-0 d4 16.Dd2 Le6 17.Lf3 Tfd8 18.a3 Tac8 19.Tfel Dc7 20.Le4 Pe5 21.Pf5 Lxf5 22.Lxf5 Tb8 23.Df4 f6 24.Tad1 Db6 25.b4 Td6 26.Te2 Tbd8 27.Ted2 Pc4 28.Te2!

stelling na de 28ste zet van wit

... Pxa3? 29.Dg3 Dxb4 30.Te7 g5 31.Dh3 1-0

De Jeugd

Een nieuwe meester

Matthijs de Feber

Het nieuwe seizoen was net een week begonnen toen een vriendelijke, wat oudere man zich aan mij voorstelde op het moment dat ik de deur van het Oranjehuis openmaakte. "Hallo, ik ben Tabe en ik zou graag mee komen helpen met de jeugd." Toen schoot me te binnen dat een van de jeugdleden, Boaz, eens verteld had dat zijn (oud)oom schaakmeester was. En inderdaad vorige week had hij iets gezegd over een oom die eventueel mee zou willen helpen bij de jeugdbegeleiding. Dat was natuurlijk deze **Tabé Bas**. En óf hij welkom was!

Hans Uiterwijk had, na een flink aantal jaren trouwe dienst afscheid genomen van de jeugd, dus wat extra begeleiding kon geen kwaad. **Hugo van Hengel** zou weliswaar beschikbaar zijn en ook **Wilbert de Kruiff** helpt dit jaar vaak mee, maar aan het niveau van deze Tabé Bas kunnen wij geen van allen tippen. Zijn naam deed wel een bel rinkelen en veel clubgenoten herkenden zijn naam ook, maar precies plaatsen konden we hem geen van allen. Ja, het was vroeger een heel sterke schaker geweest. Maar wanneer precies?

Een speurtocht op internet leert dat hij niet alleen als schaker bekendheid geniet, maar ook als acteur en zanger. Als schaker figureert hij in de columns van Hans Ree, Tim Krabbé en Max

Pam. Altijd goed voor een sappige anekdote over bijvoorbeeld Lodewijk Prins. Als mijn informatie klopt moet hij op schaakgebied zijn top hebben gehaald toen hij in 1957 het open kampioenschap van Nederland won. Ik heb echter de indruk dat hij te bescheiden is om daar mee te koop te lopen. In ieder geval is zijn aanwezigheid een groot succes. De jeugdspelers hangen aan de lippen van deze vriendelijke opa wanneer hij op het demonstratiebord prachtige stellingen laat zien.

Maar hoe gaat het met de spelers zelf? De externe competitie staat op het punt om te beginnen. De enige spelers die tot nu toe extern van zich deden spreken, zijn **Danza** en **Jouke**. Op Jouke's eerste toernooi haalde hij een monsterscore van acht uit negen. Het laatste Zwarte Veulen toernooi bij VAS was lastiger. Hij was in een behoorlijk sterke groep ingedeeld en had een moeizame start. De laatste ronde moest hij tegen de groepsleider en de manier waarop hij een toren-pionneneindspel naar huis speelde was fabuleus. Toen hij eenmaal gewonnen stond, had zelfs zijn grote voorbeeld, Ponomariov (vraag mij niet waarom), het niet sneller kunnen uitmaken.

Danza speelde evenals in de interne competitie wat wisselvallig. Soms is het alsof ze bang is de trekker over te halen. Ze ziet meer dan veel van haar leeftijdsgenoten, maar ondanks dat ze ziet dat een bepaalde zet tot mat of stukwinst leidt, durft ze de zet niet te spelen, voert de druk nog verder op, en

soms gaat het dan mis. Dat neemt niet weg dat ze prachtige overwinningen op haar naam heeft staan.

Het niveau van de rest is ook enorm toegenomen. De dominantie van **Boaz** is minder groot dan vorig jaar. Zijn stellinginzicht is uitzonderlijk goed, maar hij begon met een gevoelige nederlaag tegen **Sam**. Sam heeft misschien wel de grootste sprong gemaakt en is vooral ijzersterk in de combinatie. Wie bij hem niet achterblijft is **Lars**, die zowel van **Boaz** wist te winnen als van **Sam**, en voor de koppositie meedoet. Met de witte stukken herstelde Boaz het evenwicht met Sam en Lars, dus het is ongemeen spannend.

David is een van de weinigen die begrijpen dat de tijd er is om te gebruiken. Soms gaat hij nog weleens door zijn vlag, maar op een gegeven moment zal dat zijn kracht gaan worden.

Diane doet dit jaar voor het eerst serieus mee met de competitie en kan het qua niveau wel aan, maar moet nog wel ondervinden dat schaken ook een gevecht is. Op **Iskander** is geen peil te trekken: als hij zin heeft speelt hij de sterren van de hemel, maar soms is hij er niet helemaal bij. Zijn resultaten zijn daarom ook wat wisselvallig. **Oran** blijft een verhaal apart. Hij is de jongste en ondanks dat hij soms de begeleiders tot radeloosheid drijft met zijn conflicten aan het bord: "Aanraken is zetten" "Nietes daar stond jouw paard niet". Met die vechtersmentaliteit weet hij menige overwinning en remise uit het vuur te slepen. Hij komt er wel.

Joshua was vorig jaar lang afwezig, hij heeft vooral veel plezier in het spelen van potjes en vindt het theoretische wat minder spannend. Eigenlijk heeft hij groot gelijk: het gaat om het plezier. **Luc** daarentegen is leergierig als geen ander. Hij is nooit te beroerd om voor de zoveelste keer een D+K tegen K eindspel te spelen. Hij beschikt dus over een noodzakelijke eigenschap om een topschaker te worden.

De twee namen die we missen zijn **Anthony** en **Tim**. Anthony heeft het te druk met zijn voetbalcarrière en voegt zich misschien in de loop van het seizoen bij de groep. Tim wil echt hogerop en heeft zich bij de senioren gevoegd. Een zeer moedig besluit, want hij is zich bewust dat hij dit jaar maar sporadisch overwinningen zal behalen. Hij krijgt nu geen les meer dus leden die hem treffen: stimuleer hem te blijven schaken, analyseer partijen met hem en wie weet, zullen we later nog vol trots kunnen zeggen dat wij GM **Tim Endevelde** nog als jeugdspeler hebben gekend.

We hebben dit jaar relatief veel begeleiding ten opzichte van het aantal spelers. Mochten er leden zijn die van nieuw schaaktalent horen: we hebben plek zat. Inlichtingen? jeugd@caïssa-amsterdam.nl

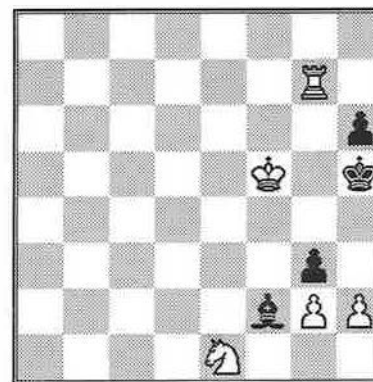
Ten slotte: Tabé vroeg me of hij niet ons leerprogramma in de war stuurde. En of het niet beter zou zijn als hij maar ééns per maand zou komen. Hij had net onderstaande studie gedemonstreerd, en met moeite kon ik

hem overhalen om toch zeker ééns in de twee weken te blijven komen:

Schaakprobleem

De keizer van Zweden, Karel XII wordt door de Turken belegerd en zit in een tent met zijn minister te schaken. Bij de volgende stelling kondigt keizer Karel **mat in drie** aan:

Toen vielen de Turken het kamp van Karel aan en een kogel vloog dwars

door de tent. Niemand raakte gewond, maar toen iedereen weer onder het meubilair vandaan was gekropen, bleek de kogel **het paard van el eraf** geschoten te hebben. Zijn minister stelde nog remise voor, maar Karel bekeek de restanten van de stelling nog eens goed en kondigde **mat in vier** aan.

Nog maar nauwelijks bekomen van de schrik, herhaalde de situatie zich en toen de stofwolken waren opgetrokken bleek nu ook **de pion op h2 te ontbreken**. De minister, zag nu werkelijk erg bleek rond de neus. "Dat wint u nooit meer", zei hij, met onvaste stem. "Zwijgt, gij lafaard!" sprak Karel en hij nam weer plaats achter het schaakbord. Even later later kondigde hij glimlachend **mat in vijf** aan.

(Oplossingen op p. 49)

Het Middenrif

Leo Oomens

De profundis clamavi...

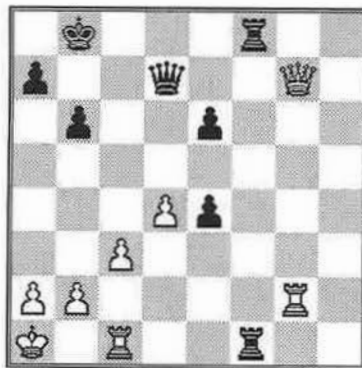

In diepste nood een psalm laten klinken, het is een vorm van sublimeren die me wel ligt. Oscar Wilde deed het vanuit de gevangenis. Bach schreef een stuk of vier heel verschillende cantates op de zelfde psalm. Uit de diepste ellende roep ik tot U o Heer. Voor een speler als ik, voor wie het middenrif nog te hoog gegrepen is, is Bach de enige troost. Ik heb in de interne competitie nog geen enkele overwinning geboekt. Gelukkig speel ik ook bij De Raadsheer en daar compenseer ik wat. Ook op het Eijzenbroodtoernooi wist ik de laatste plaats te ontwijken. Maar in onze eigen interne is het hopeloos. Mijn beste partij speelde ik tegen Wim Suyderhoud. Maar zie hoe ik een goede stand in een zet weggaf.

Leo Oomens-Wim Suyderhoud
Caïssa intern 28-10-03.

1.e4 Pf6 2.e5 Pd5 3.d4 d6 4.Pf3 Lg4 5.h3 Lh5 6.g4 Lg6 7.Lc4 (er zijn betere manieren om de Aljechin aan te pakken, maar ik heb daar toch niet zo goede ervaringen mee. Ik probeer rustige en verstandige zetten te spelen. Van Lc4 kreeg ik even later spijt. Het kostte me veel tijd om die looper weer naar een bruikbaar veld te

krijgen.) **7....e6 8.Lg5 Le7 9.Lxe7 Dxe7 10.Dd2 Pb6 11.Lb3 Pc6 12.Pc3 0-0-0 13.De3 Pa5 14.exd6** (het begin van een kleine combinatie om Lb3 weer te laten meedoen) **14....cxd6 15.Pd5 Pxd5 16.Lxd5 Kb8 17.Le4 f6 18. Pd2 d5 19.Lxg6 hxg6 20.0-0-0 Tc8 21.Kb1 Dd6 22.Pb3 ?** (Ik geef veld c4 weg)... **Pc4 23.Dd3 Db6 24.Ka1 f5 25. Tb1** (dit is bijna vragen om stikmat, maar ik vond dat het wel kon en ook moest) ... **Dc6 26.f4 b6 27. Th2 Pd6 28.c3 Pe4 29. Tc1 fxd4 30.h4** (zwart staat een pion voor, maar een triplepion is soms wat waard als daardoor centrale velden worden gecontroleerd. In deze stelling is het alleen een nare zwakte). **30 ...g3 31. Tg2, Txx4 32.Pd2 Txf4 33.Pxe4 dxe4 34.Dxg3 Tcf8 35.Dxg6 Dd7 36.Dxg7 Tf1**

Dit lijkt gevaarlijk., maar na De5+ staat wit beter, zo niet gewonnen. Ik speelde echter:

37 .Tg1?? en gaf meteen op.

Vandaar die psalm.

De PrindiCup

Ed Leuw

Op een aangename zondagmiddag in augustus werd een match gespeeld tussen vertegenwoordigingen van schaakcafé Gambit en Caïssa. Dit prestigeduel werd voor de 7de keer gespeeld. Meestal werden het krappe en zwaarbevochten uitslagen, waarbij de score in matchpunten uiteindelijk geheel in evenwicht was. Aan het begin van deze ontmoeting stond het 3-3.

Gestreden wordt om een heuse beker, van gebruikelijke wansmaak. Veel meer komt de glans van deze traditionele schaakmatch tot uitdrukking in de overledene ter ere van wie wordt gespeeld: Prindi, zo genoemd naar Gaprindashvilli, de voormalige vrouwenwereldkampioen schaak. Prindi was de trouwe huispoes van Gambit, die gedurende jaren alles heeft gezien en begrepen maar altijd de uiterste discretie bewaarde. Een ieder hield van haar. Vermaard was zij om de elegante vrijmoedigheid waarmee zij, waarschijnlijk als enige poes ter wereld, dwars over volle schaakborden kon lopen, zonder ook maar één schaakstuk te beroeren.

Prindi begreep veel van het schaak. Vaste bezoekers van het schaakcafé kennen en koesteren menige legende. Zoals bijvoorbeeld de geschiedenis van een bekende Amsterdamse schaker, die dagenlang aan een tafeltje vergeefs zat te zwoegen op een gecompliceerd schaakprobleem. Totdat Prindi met een

subtiële pootbeweging een toren verplaatste van al naar b1. Eureka! Maar bovenal was zij trouw aan haar baasje. Beweerd wordt wel dat als het wat later werd en de glaasjes begonnen te tellen, Prindi met een ferme zwiep van haar staart gedecideerd de stukken van het bord veegde als de stelling van het baasje aan al te optimistische aanvalsdreiging dreigde ten onder te gaan. Een bijzondere poes was het, die terecht werd geëerd met de instelling van deze PrindiCup.

De laatste aflevering van deze match werd met ruime cijfers door Caïssa gewonnen. Er werd hard gevochten, onder de strenge leiding van Theo Weijers. Gambit speelde met eerste teamspelers op de eerste zes borden. Menashe Goldberg en Lucy van de Vecht hadden vooruit gespeeld, zeiden ze en het was remise geworden, zeiden ze.

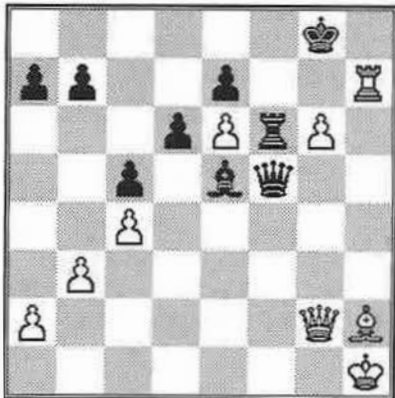
Voor Caïssa speelde de nieuwe kopman van C1, het komende seizoen, Ron Nep. Ron gaf uiteindelijk in vliegende tijdnood zijn voordeel uit handen en werd kundig mat gezet. Hier volgt zijn partij met commentaar van Fritz8.

Ron Nep – Nico Speyer

PrindiCup, Amsterdam 31-08-2003

1.d4 Pf6 2.Pf3 g6 3.c4 Lg7 4.Pc3 0-0 5.Lg5 d6 6.e3 h6 7.Lh4 Lf5 8.Ld3 Lxd3 9.Dxd3 Pbd7 10.Dc2 c5 11.d5 Pb6 12.Pd2 Pfd7 13.0-0 f5 14.f4 Pf6 15.Tae1 Ph7 16.e4 g5 17.Lg3 fxe4 18.Dxe4 Tf7 19.h4 [19.Dg6 Df8 20.Pe2 De8±] 19...g4 20.Dg6 Pd7

21.Dxg4 Pdf6 22.De2 Kh8 23.Pde4 [23.Pf3 Dg8+-] **23...Dg8 24.Kh1 Taf8 25.Lh2 Pxe4 26.Pxe4 Ld4 27.b3 Dg7 28.g4 Pf6 29.g5 Pxe4 30.Dxe4 hxg5** [30...Le5!?!] **31.hxg5+- Dg8** [!31...Tg8+-] **32.g6 Tf5 33.Dg2** [!33.Tf3 Hiermee zou wit definitief uit de problemen zijn. 33...Th5 34.Dxe7+-] **33...Dg7 34.Dg4 Kg8 35.Tf3** [35.Te6 Lc3+-] **35...T8f6 36.Te6** [36.Th3+-] **36...Txe6= 37.dxe6 Tf6?** [37...Df6 En er is nog hoop. 38.Lg1 Lxg1 39.Kxg1 Dxe6] **38.f5+- Dh6 39.Tf1 ??** De stelling wordt er niet beter op. [39.Kg2 Met zeer goede kansen voor wit. 39...Le5 40.Lxe5 dxe5 41.Dh3 Dxh3+ 42.Kxh3+-] **39...Le5= 40.Dg2 Kg7 41.Tf3 Dh5 42.Th3 Dxf5 43.Th7+ Kg8**

stelling na de 43ste zet van zwart

44.Txe7?? De beslissende fout. [44.Lxe5 Was de beste kans om terug te vechten. 44...dxe5 45.Th8+ (45.Dxb7 Wordt weerlegd door een schitterend mat. 45...Df1+ 46.Kh2 Tj2+ 47.Kg3 Dg1+ 48.Dg2 Dxd2+ 49.Kh4 Dh2+ 50.Kg4 Df4+ 51.Kh5

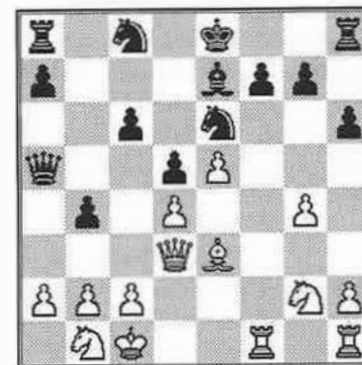
Th2#) 45...Kg7 46.Th7+ Kg8 47.Th8+ Kg7 48.Th7+ Kg8=] **44...Txd6** [!44...Db1+ Geeft wit geen enkele kans. 45.Lgl Txd6+-] **45.Te8+ Kh7 46.Dxb7+** [46.Te7+ Kh6 47.Tf7 Txd2 48.Txf5 Txd2+ 49.Kg1+-] **46...Kh6** [46...Lg7 47.Th8+ Kxh8 48.Dc8+ Kh7 49.Dg8+ Kxg8 50.Lxd6 Df3+ 51.Kh2 Dg2#] **47.Lxe5** [47.Dh7+ Dit verbetert nauwelijks iets aan de stelling. 47...Kxh7 48.Te7+ Kh6 49.Lf4+ Dxf4 50.Th7+ Kxh7 51.e7 Df3#] **47...Dh3+** [47...Dh3+ 48.Lh2 Df1+ 49.Lgl Dxd1#] **0-1**

Ook op het vierde bord speelde een nieuw lid van Caïssa, Theo Kroon. Ook hij verloor, naar verluidt op ongelukkige wijze. We moeten er maar op vertrouwen dat de transferkosten voor deze nieuwe aanwinsten er nog een keer uitkomen.

Op het laatste bord kwam Caïssa goed weg. Lesley Gebhard stond (vrijwel) verloren toen Marjolein Denslagen blunderde en een volle toren weggaf. En ook Hugo van Hengel mocht niet mopperen toen Rik Lith zich vanuit gewonnen stelling mat liet zetten. Cas Zwaneveld speelde een zeer avontuurlijke partij, die hij na een dapper, maar twijfelachtig offer wist te winnen. Ziet u zelf. Commentaar van Cas.

Cas Zwaneveld- Maarten Verhaar
1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Toen ik zelf nog Caro-Kann speelde had ik een prima score tegen de doorschuifvariant. Dus wilde ik wel eens weten of het echt zo slecht is voor wit! **3...Lf5 4.Pc3 e6**

5.g4 Lg6 6.Pge2 Le7 7.Pf4 [De theorie schrijft hier 7.Le3 voor.] **7...Lh4** [Volgens mij moet zwart het toch hebben van iets als 7...c5 8.dxc5 Pc6 9.Pxg6 hxg6 waarna wit al moet komen met 10.De2 of 10.f4 en niet erg blij is.] **8.Le3 Pe7 9.Dd2** dreigt 10.Pg2. **9...h6 10.0-0 Pd7 11.Pg2 Pc8** Aan ontwikkelen is zwart nog niet toegekomen. Dat krijg je ervan als je op zet 7 een looper zomaar op h4 zet. **12.f4 Le7** Tsja, die looper had best geruild mogen worden. Met al die zwarte pionnen op wit is het bijna zwarts belangrijkste stuk. **13.Le2 b5 14.Tdf1 b4 15.Pb1 Le4** Na bijvoorbeeld [15...Da5 16.f5 exf5 17.gxf5 Lh7 18.Lh5 Pdb6 hebben beide partijen gevaarlijke aanvalskansen.] **16.Ld3 Lxd3** [16...Da5 17.Lxe4 dxe4 18.f5 Dxa2 19.fxe6 Dxe6 20.Pf4 Da2 21.Dg2 Pcb6 22.Dxe4 Pc4 23.Pd3 Pxe3 24.Dxe3 Lg5 25.Pf4 Pb6, en het tweede paard is op weg naar c4 ziet er erg goed uit voor zwart.] **17.Dxd3 Da5 18.f5 Pf8 19.fxe6** [19.Pf4] **19...Pxe6**

20.Txf7 ?? Wie niet waagt die niet wint. Een spreekwoord waar Fritz het

zeker niet mee eens is. **20...Kxf7 21.Df5+ Lf6** [21...Ke8 22.Dxe6 Da6 23.Pf4 is vragen om problemen.] **22.Tf1 Da6 23.Ph4** [23.Dh5+ Kg8 24.Pd2 lijkt de manier om de aanval draaiende te houden.] **23...Pe7 24.Dh5+? Kf8** [Na 24...Kg8, uit de penning! Krijgt wit niet eens meer een looper voor zijn toren.] **25.Tf2 Pd8 26.exf6 gxf6 27.Txf6+ Kg7 28.g5! 29.Pf5+, Pxf5 30.Dg6 mat. 28...hxg5 29.Dxg5+ Kh7 30.Th6#** tsja **1-0**

De overige partijen verliepen min of meer regulier.

De trotse voorzitter van Caïssa mocht uiteindelijk na de ruime overwinning met 4½ - 8½ de PrindiCup in ontvangst nemen. Volgend jaar gaan we weer verder.

- Nico Speijer - Ron Nep 1-0
 - Rik Lith - Hugo v. Hengel 0-1
 - Maarten Verhaar - Cas Zwaneveld 0-1
 - Chris vd Vegt - Theo Kroon 1-0
 - Branco Skoric - Steve Michel 0-1
 - Menashe Goldberg - Lucy vd Vecht ½-½
 - Zijad Becic - André Bach 1-0
 - Tjomme Klop - Jildo Kalma 0-1
 - Menno Meijer - Wim Suyderhoud 1-0
 - Ferdinand Ruhwandl - Ed Leuw 0-1
 - Nico Snieder - Pim Zonjee 0-1
 - Allaard de Liefde - Leo Oomens 0-1
 - Marj. Denslagen - Lesley Gebhard 0-1
- Gambit - Caïssa - 4½ - 8½**

Toernooien

Olomouc 2003

Hugo van Hengel

In Tsjechië worden tegenwoordig vrij veel grote schaaktoernooien georganiseerd. Er is een zogenaamde Czech Tour van zes grote open toernooien in het jaar. In de zomer zijn er verschillende toernooien en ook in de winter kunnen schaakliefhebbers aan hun trekken komen. Vorig jaar speelde ik mee in Pardubice en dit jaar was de keus op Olomouc gevallen. Olomouc is een klein plaatsje in het oosten van Tsjechië, vlakbij de grens met Slowakije. Er werd gespeeld in één grote groep. Qua rating zat ik in de onderste helft van het deelnemersveld dus ik hoefde mij niet al teveel illusies te maken. Gedurende het toernooi ben ik als een jojo heen en weer gegaan door telkens winst en verlies af te wisselen. Uiteindelijk kwam ik uit op 4½ uit 9: een plaats in de middenmoot. In de vierde ronde speelde ik het volgende wonderlijke partijje:

*Hugo van Hengel-Gerhard Philipp
Olomouc, 3 augustus 2003*

1.e4 e5 2.f4 De laatste tijd probeer ik een beetje te experimenteren met het koningsgambiet. Niet dat ik de theorie heb bestudeerd of zo, maar gewoon voor de gein. **2. ... d5 3.exd5 e4 4.d3 Pf6 5.dxe4 Pxe4 6.Ld3??** Deze partij werd gespeeld op zondagmorgen en was begonnen om 9 uur. Er was één dag in het toernooi dat er twee ronden werden gespeeld in plaats van één en om onduidelijke redenen was deze dag juist op de zondag gepland. Normaal

gesproken begon de partij om 3 uur 's middags, maar deze partij dus niet. Schaken op zondagmorgen is toch wel een aparte discipline, die ik kennelijk erg slecht beheers. Voordat ik goed en wel de slapers uit m'n ogen heb gewreven, sta ik al verloren. **6. ... Dh4+7.g3 Pgx3** Hier besepte ik mijn blunder. Ik had hier **8. Pf3** willen spelen, maar dat gaat natuurlijk niet wegens **8. ... De7+** gevolgd door **Pxh1. 8.hxg3** Na het uitvoeren van deze zet vond ik het wel tijd voor een goed ontbijt. De speelzaal was in hetzelfde hotel waar ik ook sliep dus dat was erg gemakkelijk. Toen ik een half uurtje later weer in de speelzaal arriveerde had mijn tegenstander inmiddels mijn toren van h1 van het bord genomen. **8. ... Dxxh1** Tja, wat te doen in deze verloren stelling. Gesterkt door het ontbijt besloot ik de rug maar eens te krommen. **9.De2+ Kd8** Vraag me niet waarom mijn tegenstander niet het voor de hand liggende **Le7** speelt, want ik heb geen idee. **10.Le3 Pd7 11.Pc3 Lc5 12.Le4 Dh6 13.0-0-0 Te8** Nu de ontwikkeling is voltooid, is de tijd gekomen om de aanval te starten. Doordat de zwarte koning nog in het centrum staat heeft wit een mooi richtpunt. Met de volgende zet open ik de lijnen voor de aanval. **14.d6 cxd6 15.g4** Even een beetje ruimte pakken, ook de zwarte dame kan in het nauw komen. **15. ... De6 16.Ph3 h6 17.f5** Dit maakt de weg vrij voor **Ph3-f4-d5**. **17. ... Lxe3+ 18.Dxe3 De7 19.Pf4 Pf6 20.Pfd5** (zie diagram). **20. ... Pxxg4?!** Sterker was **20. ... Pxd5!**. Op deze zet had ik **21. Pxd5** willen spelen, maar helaas faalt dit op **21. ... Dxe4 22.**

Dc3 Te5! 23. Dc7 Ke8 24. Dxd6 Txd5 25. Txd5 Del 26. Td1 De7 en zwart heeft een loper meer. Als ik deze variant achter het bord had

gevonden, dan had ik noodgedwongen moeten kiezen voor **21. Txd5**. In dat geval heeft wit nog altijd *wat* compensatie voor het verloren materiaal. **21.Dd4 De5 22.Dc4** Na deze zet is de partij weer helemaal open. Wit dreigt **23. Dc7** mat en zwart moet nu materiaal teruggeven. Maar goed, zwart stond natuurlijk het een en ander voor. **22. ... Te7 23.Pxe7 Kxe7 24.Dc7+ Ld7 25.Txd6 Df4+?** Door de plotselinge kentering in de partij raakt mijn tegenstander de kluts kwijt. **25. ... Df4** is een erg onhandige zet, omdat nu ook **Pc3-d5** in de stelling komt. Zwart kon zich het best verdedigen met **25. ... Td8 26. Lxb7 Ke8 (26. ... Dxf5? 27. Pd5 Ke8 28. Txd7! Txd7 29. Dc8) 26.Kb1 Dxd6** Na deze zet is het natuurlijk uit. Wit wint nog meer materiaal en de rest gaat uit de losse pols. **27.Pd5+ Dxd5 28.Lxd5 Te8 29.Dxb7 Kf8 30.b3 Pf6 31.Lc4 h5 32.Dxa7 g6 33.fxxg6 fxxg6 34.a4 Kg7 35.Lb5 Te7 36.Dc5 Te6 37.a5 Kh6 38.a6 h4 39.a7 Te8 40.Lxd7 Pxd7 41.Dc6 h3 42.Dxd7 Te1+ 43.Kb2 h2 44.Dd2+ 1-0**

Het Eijgenbroodtoernooi

Niek Narings

De druk van de torenhoge verwachtingen weerstaan. Niet bezweken aan het vooruitzicht alleen maar te kunnen vallen. Het is gelukt! Ik heb dit jaar natuurlijk wel al veel kunnen oefenen in het nummer 1 staan tijdens de Caïssa zomer- en wintercompetitie en ik kan u vertellen: zo vreselijk is die rol nu ook weer niet, al weet iedereen: stilstand is achteruitgang. De vergelijking met onze interne slagwisselingen maakte ook in ander opzicht opgang. In de laatste twee ronden bevolkten maar liefst drie Caïssaspelers de eerste twee borden. Daar was ik er een van en de andere twee stonden dit toernooi beiden op mijn menu: Micha en Hugo.

Hugo van Hengel, Micha Leuw en Niek Narings in actie tijdens ronde vijf. Deze foto is moooi en te gek dat de Caïssanen het zo goed deden, vooral tot en met ronde vijf. Zo zat op bord drie op dat moment ook nog eens WilBird de Kruiff te battlen. Maar toch wil ik deze foto ook gebruiken om een oude discussiekoe weer eens van stal te halen en van enig vers gras te

voorzien. De ervaren Eijgenbroodwatchers voelen 'm al aankomen :

Zou een hogere ratinggrens het Eijgenbroodtoernooi niet nog aantrekkelijker maken?

Al sinds ik lid ben van Caïssa, dat was eind 1990, zijn de spelers 'hors categorie' van onze roemruchte club van de sterkte 2200-2250. Zo zijn daar onze voormalige clubkampioenen Aran Köhler, Jaap Spreeuw en Michaël Wunnink, en ook één van onze laatste aanwinsten Ron Nep behoort tot dit selecte groepje zwaargewichten. Dat zijn dus allen spelers die normaal gesproken (Aran is nu even onder de 2200 gezakt) niet met het Eijgenbroodtoernooi mee kunnen doen. Dat vind ik jammer. Gooi die grens omhoog naar 2250 of liever nog 2300 en sluit die arme jongens niet langer buiten. En dan nog een paar redenen om dat te doen:

- Onder de 2300 bestaan geen spelers die even de prijs op komen halen. In de geest van Eijgenbrood kunnen we ze volgens mij gewoon welkom heten.
- Heel veel toptoernooien hebben al een ratinggrens van 2200, maar dan als grens tussen A- en B-, zoals in het helaas te vroeg ter ziele gegane Lost Boys toernooi, en daar is het juist de groep 2200-2300 die als kop van jut mag fungeren. Met een 2300-grens worden we dus een nog 'uniekere'

toernooi. Dat zou een verlaging naar 2100 trouwens ook opleveren. En dan hoeft die enkele Caïssaan die nu niet mee mag doen, zich wat minder eenzaam voelen. Dus kijk: een alternatief als ode aan de objectiviteit, verscheidenheid en solidariteit!

- Nu is het eigenlijk redelijk normaal als een Caïssaan eerste wordt, vooral als Daan Zult niet meedoet. Verder zijn er vrij regelmatig onderlinge partijen om de grote prijzen. Het lijkt mij eigenlijk vrij opwindend als de gasten op 'ons' toernooi nog wat sterker zijn maar niettemin het onderspit moeten delven in een laatste ronde-slachting .
- Voor jonge aankomende sterren is het toernooi net te zwak om het in hun programma op te nemen. Die kleintjes kunnen natuurlijk bijzonder irritant zijn, maar enig vers bloed kan geen kwaad. En het is toch ook erg leuk de aanstaande GM's op je eigen toernooi eens verslagen te hebben.

□ Ratinginflatie gaat weliswaar niet zo snel als dat gedoe met euro's en stijgende prijzen, maar sowieso rechtvaardigt handhaving van de formule een tijdige aanpassing van de ratinggrens.

□ Micha Leuw kwam ook nog met een interessante: Caïssa heeft over het algemeen spelers tot 2200 in de gelederen. Komt dit misschien doordat we onze eigen Eloplafond hebben gebouwd met het Eijgenbroodtoernooi? Met andere woorden: we worden

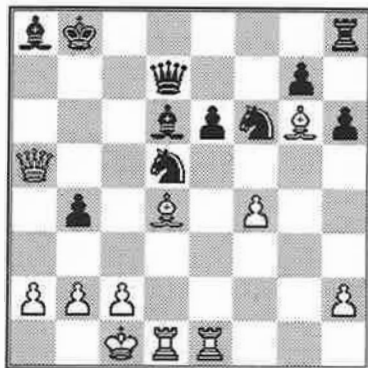
gezien als een club waarin breedtesport en spelen-voor-de-lol centraal staan; zeker niet als een mogelijke thuishaven voor sterke ambitieuze schakers. Het is natuurlijk de vraag of deze hypothese klopt en zo ja, of dat dan erg is.

Tot zover dit korte pleidooi. Als ik mijn ogen dicht doe en denk aan volgende edities van ons toernooi, verschijnen prachtige visioenen: ik zie inmiddels grijzende clubkampioenen uit het nabije verleden terugkeren op het oude nest om de degens te kruisen met de nieuwe lichting Caïssahelden; een keur van net-niet-meesters en prepuberende wonderkindjes struikelen over elkaar en vallen van het podium.... Ondertussen zit het natuurlijk wel elk jaar al bomvol en wordt er naar hartelust hout geschoven dan wel gehakt. Eens kijken wat er aan bord 1 zoal gebeure:

Ronde 5 Niek Narings – Micha Leuw

Tja, daar gaan we weer. Micha placht onze recente schermutselingen als volgt te omschrijven: "Net als kinderen die met scheermesjes aan het spelen zijn.". Dat ging dan vooral over partijen waarin hij met wit tegen mijn draak opbeukt, maar het is ook wel van toepassing op dit partijtje:
Narings,N - Leuw,M
 Eijgenbrood (5), 26.10.2003
1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e6 6.Le3 a6 7.Dd2 b5 8.f3 Lb7 9.g4 h6 10.0-0-0 Pbd7 11.Ld3 Pe5 [Vorig seizoen won ik vlot van Micha na 11...b4 12.Pce2 d5 13.exd5 Pxd5

14.Pxe6 fxe6 15.Lg6+ Ke7 16.Pf4] **12.The1 b4 13.Pa4 d5 14.exd5 Pxd5 15.f4** Zo snel mogelijk richting de koning. Rond 1.30 uur 's nachts had ik dit nog even in de computer opgezocht en een paar partijtjes bekeken. Maar hoe ging het ook weer precies? **15...Pxf4** [Alternatieven zijn 15...Dd7 16.b3 en ; 15...Da5 16.b3] **16.Pxe6 fxe6 17.Lg6+ Kd7** Micha zoekt een soort van nest op de damevleugel. Nu komt een belangrijk moment: wit kan een kwaliteit terugwinnen combineren met een beetje door aanval van voor de grote 'kill' gaan en de onbelangrijke toren negeren. **18.Pb6+** [Ik laat me verleiden. Vaker geef ik de voorkeur aan een lichte simplificatie om weer het gevoel te hebben de stelling aan te kunnen. Kritiek is: 18.Ld4 Ld6 19.De2 Zoals in Fedorov-Novikov (1995) met goede aanvalskansen voor wit.] **18...Kc7 19.Pxa8+ Lxa8 20.Ld4 Dd7** [20...Ld6! 21.De2 Lxf4+ 22.Kb1 e5 ziet er goed uit voor zwart.] **21.De2 Pgf6 22.Dxa6 Ld6 23.Da5+ Kb8** (zie diagram) **24.Txe6!?** [Spectaculair, en genoeg voor remise. Ik kon het allemaal niet berekenen, maar had er meer zin in dan in het veel langzamere 24.Le5 waarna een moeilijke stelling ontstaat waarbij wit zeer inventief zal moeten zijn om de coördinatie van de zwarte stelling constant te dwarsbomen. Bijvoorbeeld:; 24.Le5 Tc8 (24...Td8 25.Lf7!) 25.Kb1 Dc7 (25...Tc6 26.Td4 Dc7 27.Db5+ Lb7 28.Lxf6 gxf6 29.Txe6 Tc5 30.De8+ Ka7 31.Le4) 26.Db5+ Lb7 27.Lxf6 gxf6 28.Txe6]

stelling na 23...Kb8

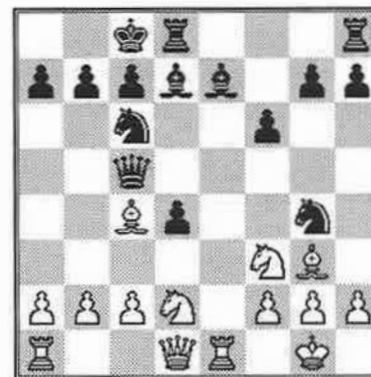
24...Lxf4+ 25.Kb1 Dxe6 26.Da7+ Kc8 27.Dxa8+ Lb8 28.La7? [28.Lxf6 Pxf6 29.Lf5 Dxf5 30.Dc6+ Lc7 31.Da8+ met eeuwig schaak was hier de vluchtweg. ; 28.Ld3!? Pc7 29.Df3 Tf8! 30.Lf5 Pd7 31.Lxe6 Txf3 32.Lxd7+ Kxd7 33.Lxg7+ Kc6 34.Lxh6 lijkt ook tot remise te leiden.] 28...Kc7 [Hoe eenvoudig, maar toch gemist. Grappig dat sommige zetten er gewoon te onlogisch uitzien om serieus genomen te worden. We hebben zo allemaal onze eigen esthetische filter. Ik rekende op 28...De5 waarna 29.Dc6+ (29.Lxb8 Dxb8 30.Dc6+ Dc7 31.Da8+ had ik als veilige uitweg berekent.) 29...Lc7 (29...Pc7 30.Ld3+-) 30.Lf7! (niet gezien) 30...Dd6 31.Le6+ Kd8 32.Lxd5 Dxc6 33.Lxc6+ wit zeer goede winstkansen biedt.] 29.Lf2 Dc6? [29...De2! 30.Lg3+ Kb6 31.Tg1 Da6 32.Lf2+ Ka5 33.Dxa6+ Kxa6] 30.Lg3+ Kb6 31.Lf2+ En terug! Dat had Micha niet gezien. Ik had inmiddels niet veel tijd meer en kneep in mijn handjes bij het plotselinge staken van de

vijandelijkheden. 31...Kc7 32.Lg3+ Kb6 33.Lf2+ ½-½

Na deze ontnapping tegen de man van 12 uit 12 (Micha was bezig met een serieuze winstserie), werd met spanning gewacht op de indeling voor de zesde en laatste ronde. Ik kan niet zeggen dat ik erg blij werd toen Hugo van Hengel uit de koker kwam. We komen elkaar al erg vaak op het bord tegen, waaronder voorgaande dinsdag in de interne!

Niek Narings – Hugo van Hengel,
Eijgenbrood Amsterdam (6)
1.e4 e5 2.Pf3 Met dank aan Hugo die me door een nieuwtje in een zeer spannende variant zeer gestimuleerd heeft om een alternatief voor het konings(loper)gambiet te vinden.
2...Pc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Pf6 5.e5 Pg4 [De dinsdagse partij ging verder met het 'normale' 5...d5 6.Lb5 Pe4 7.Pxd4 Ld7 8.Lxc6 bxc6 9.0-0 waarna wit zich beter met de stelling raad wist en makkelijk won.] 6.0-0 d6 7.exd6 Dxd6 8.Te1+ Le7 9.Lg5 [Een voor de hand liggende zet, maar misschien is 9.h3 Pf6 10.b3! een betere poging het zwart moeilijk te maken.] 9...f6 10.Lh4 Ld7 [10...Lf5 11.Lb5!] 11.Lg3 [Na 11.Pbd2 0-0-0 12.a3 Lf5 (12...f5 13.Lxe7 Pxe7 14.h3 Pf6 15.Pg5!) 13.b4 The8 14.Lg3 Dd7 15.Pb3 ontstaat een typisch stelling, waarin wit wel wat compensatie voor de pion heeft en de d-pion vaak weer terug wordt gewonnen.] 11...Dc5 12.Pbd2 Argeloos gespeeld met alleen oog voor

de eigen aanvalszetten.
12...0-0-0

stelling na de 12de zet van zwart

[Maar wat gebeurt er eigenlijk na 12...Pe3 ? Erin trappen met 13.fxe3 dxe3 14.Kh1 exd2 15.Pxd2 0-0-0μ werkt niet. Maar wit kan terugtrappen met; 12...Pe3 13.b4! Db6 (13...Pxb4 14.De2 Pbx2 (14...Pf5 15.Pb3 Pxxg3 16.hxxg3 Dd6 17.Pfxd4 Zwart kan zich niet bevrijden, dus wit valt vrolijk aan. Bijvoorbeeld 17...c6 18.Tad1 Pd5 19.Pb5!+-) 15.fxe3 Pxe1 16.Txe1 dxe3 17.Pb3 Db6 18.Lf4?) 14.De2 Pxc2 15.b5 Pxe1 16.Txe1 Pe5 17.Lxe5 fxe5 18.Dxe5 en het is weer gelukt zwart's rokade te verhinderen. Wit staat erg goed.] 13.b4?! [Hopla! Op deze zet verheugde ik me echt. Het is altijd fijn Hugo voor te zijn, zelfs als het offer wat dubieus is. Het alternatief is 13.a3 Pge5 (Of 13...Pe3!? 14.fxe3 dxe3 15.b4 Db6 16.Te2) 14.b4 Pxf3+ 15.Dxf3 Dg5 16.Lf4=] 13...Pxb4! Eerlijk gezegd moest ik hier nogal slikken, want het was me ontgaan dat het Paard ook op b4 kon slaan. Die knol zat toch vast aan e7! [13...Dxb4

14.Tb1 Da3 15.Tb3 Da5 (15...Dc5 16.Db1 Pa5) 16.Db1 b6 17.Lb5 Lb4 18.Lxc6 Lxd2 19.Te7 Lc3 20.Txg7 Pe5 (20...h5 21.Tb5 Da3 22.Td5 Lxc6 23.Txc7+ Kb8 24.Txc6+ Kb7 25.Tc7+ Ka8 26.Txd8+ Txd8 27.h3+-) 21.Pxe5 fxe5 22.Tb5 Da3 23.Lxe5 The8 24.Td5 Te7 25.Txe7 Dxe7 26.Db5 Lxc6 27.Dxc6 Txd5 28.Da8+ Kd7 29.Dxd5+ Kc8 30.h3²] 14.Pxd4 Dxd4 [14...Pe5] 15.Txe7 The8? [Nu werd het echt tijd om met 15...Pe5 de stelling te beveiligen. Na 16.c3 Dxc3 17.Tc1 Dd4 18.Lxe5 fxe5 19.De1 Pc6 20.Txg7 staat zwart gewoon een pion voor.] 16.Txe8? [Verkeerde volgorde. Wat wel werkt is 16.c3! Dxc3 17.Txe8 Txe8] 16...Txe8? [Mist 16...Lxe8 17.c3 Dxd2 18.Dxg4+ Ld7 19.Df3 Pc6³] 17.c3! Dxc3 18.Tc1 Dd4 19.Lf7 Te5? [Betere kansen biedt 19...Te7 20.Txc7+ Kd8 21.Tc4 Db6 22.Lc7+ Dxc7 23.Txc7 Kxc7 en wit staat misschien iets beter.] 20.Tc4 Dd3 [20...Db2 21.Txg4 Lxg4 22.Lxe5! Lxd1 23.Lxb2+-] 21.Txb4 Te2 22.Td4!+- Dxd4 23.Dxe2 Pe5 24.Lxe5 fxe5 25.h3 Df4 26.Ld5 c6 27.Lf3 Le6 28.Pe4 Dc1+ 29.Kh2 Kc7 30.Dd3 Lxa2? 31.Dd6+ Kb6 32.Db4+ Kc7 33.Da5+ 1-0En ik mocht de felicitaties in ontvangst nemen, en even later uit handen van Leo de gedeelde eerste prijs ontvangen. Ik miste alleen wel een beker en een fles champagne bij de prijsuitreiking. Het is zo lullig juichen met een envelop in je hand. Kan dat volgend jaar niet ook ff geregeld worden?

Liefs van Niek

De Partij van de Maand

Een verheugend aantal inzendingen dankzij de samenwerking met de *Partij van de Week*-rubriek op de website van Dennis. Zoals iedereen weet bestaat de mens pas echt dankzij de elektronische media. Wel echt, maar helaas vluchtig en niet lang. Wie na vele jaren zijn nageslacht wil bewijzen ooit iets interessants op het schaakbord te hebben gedaan heeft natuurlijk niets aan websites. De roem van opname in de PvdW duurt slecht één week. Het papier daarentegen blijft. Zoals eerder uiteengezet hanteert de 'jury' van de PvdM (op geheel democratische wijze natuurlijk) *fuzzy* criteria, zowel voor de selectie van partijen als voor de toekenning van de *Prijs van de Maand*.

Nu, dat laatste viel niet mee uit de veelheid van partijen die aardig genoeg waren om in de rubriek op te nemen. De moeilijkste keuze ging tussen **Micha Leuw** en **Hugo van Hengel**. Als het uitsluitend zou gaan om mooi en moedig schaak dan had Micha met neuslengte gewonnen voor zijn prachtpartij tegen Hugo.

Toch wint Hugo de *Prijs van de Maand* voor zijn 'sierlijke oktoberdans'. Wie optimisme, inventiviteit, opportunisme en zelfs humor in schaken wil zien uitgedrukt moet de partijen van Hugo maar eens bekijken. En Hugo: beschouw het ook maar als (voorlopige) oeuvre-prijs voor je zeer gewaardeerde bijdragen aan CN.

Koningsgambiet op zijn verwoestends

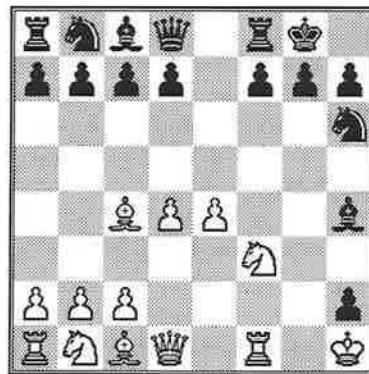
Stef Nagel

Nadat ik in 2 partijen glad gewonnen had gestaan maar het in de laatste 5 minuten had weggegeven, ging ik toch vol goede moed naar Caïssa onder het motto "slechter kan niet".

Stef Nagel - Frans Berkers

Caïssa Intern 30.09.2003

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Pf3 Le7 4.Lc4 Lh4+ 5.g3 met de bedoeling **5...fxg3 6.0-0 gxh2+ 7.Kh1** Na Kxh2 komt de koning wel heel open te staan. Zwart staat 3 pionnen voor, maar wit heeft al direct aanval op f7. Wat te spelen met zwart? **7...Ph6** Zwart mist ervoor om f7 te dekken en het paard te ontwikkelen. [7...d5 is m.i. goed, omdat je met tempo je damelijnen en loperdiagonaal opent; 7...Lg3 8.Lxf7+ Kxf7 9.Pe5++ Ke8 10.Pf7 Dh4 met scherp spel voor beide partijen.] **8.d4 0-0**

stelling na de 8ste zet van zwart

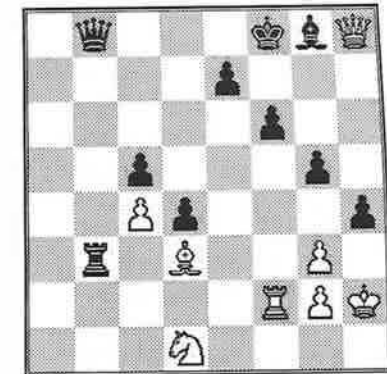
Is wel erg riskant **9.Lxh6 gxh6 10.Pe5 Lf6 11.Pxf7 De7** Dapper gespeeld [Op 11...Txf7 volgt 12.Lxf7+ Kxf7 13.e5] **12.Dg4+ Lg7 13.Pxh6+ Kh8** Wit staat fantastisch, maar ik zag niet snel de genadeklap. Zwart dreigt ook d5. Natuurlijk is 14. Pe7+-Kg8 15. Pc3 ook goed, maar er moest toch iets snellers zijn? Na 30 minuten nadenken vond ik de volgende oplossing. **14.Txf8+** Om de dame weg te lokken, zodat zodadelijk op zet 16 de verdediging d5 met Le6 niet meer mogelijk is. **14...Dxf8** [14...Lxf8 15.Pf7+] **15.Pf7+ Kg8 16.Dh4** En er is niets meer voor zwart. d5 met Le6 gaat dus niet. Zwart speelde **16...b5** [16...Db4 wordt beantwoord met de mooie zet 17.Pd6+ Kh8 18.Dd8+ en nu kan de dame niet meer terug naar f8.; en 16...h6 geeft 17.Pxh6++ Kh7 18.Pf7+ Lh6 19.e5 en de volgende zet Ld3+ met loperverlies en sterke aanval.] **17.Pg5+** en opgegeven. 1-0

Jammer, een gemiste kans

Johan van de Klauw - Eric van Tuyl
Caïssa Intern 21-10-2003
[Dennis Breuker]

1.e4 c5 2.c4 Pc6 3.Pf3 d6 4.Le2 Pf6 5.Pc3 g6 6.d4 cxd4 7.Pxd4 Lg7 8.Pxc6 bxc6 9.0-0 0-0 10.Da4 Ld7 11.Dc2 Tb8 12.Tb1 Dc7 13.Le3 Tfc8 14.f3 Le6 15.Pd1 Pd7 16.Lf2 d5 17.b3 d4 18.Ld3 c5 19.Lg3 Le5 20.f4 Ld6 21.e5 Pxe5 22.fxe5 Lxe5 23.Df2 Lxg3 24.hxg3 a5 25.Kh2 a4 26.Dc2 axb3 27.axb3 Tb4 28.Tb2 Tcb8 29.Tf2 T8b6 30.Tf4 Db8 31.Tf2 Txb3 32.Txb3 Txb3 33.Dd2 h5 34.Tf4 g5

35.Tf2 f6 36.De2 Lf7 37.De4 Kf8 38.Dh7 h4 39.Dh8+ Lg8

stelling na de 39ste zet van zwart

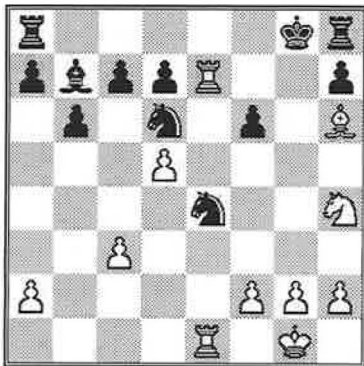
40.Dh6+ ? Jammer, een gemiste kans [40.Lg6 gaat mat: er dreigt Dh6 mat. Om een vluchtveld te maken moet zwart met de e-pion spelen. Dan volgt 41.Dxf6+ Lf7 42.Dxf7 mat. 40...Dxg3+ 41.Kg1] **40...Ke8 41.Dh5+ Kd8** Eric is ontsnapt. Vanaf hier gaat het helemaal mis met Johan. Gaat de vermoeidheid hem toch parten spelen? **42.Dg4 Txd3 43.Kg1 Txg3 44.De2 h3 45.Kh1 Db7 46.Kh2 Dc7 47.Kh1 Db7 48.Kh2 Ta3 49.Dc2 Dc7+ 50.Kh1 De5 51.Dd2 Lxc4 52.Db2 hxg2+ 53.Txg2 Th3+ 54.Th2 Ld5+** en Johan hield het voor gezien. want na 55.Kg1 of Dg2 volgt ... Del mat. 0-1

Een wel heel erg gemiste kans

Tom Spits – Hugo van Hengel

Caïssa intern, 23-09-2003

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4.c3 Pf6
5.d4 exd4 6.cxd4 Lb4+ 7.Pc3 Pxe4
8.0-0 Lxc3 9.d5 Pe5 dit is al een
mindere zet (Tom) [9...Lf6 is normaal
de gespeelde zet (Tom)] 10.bxc3 Pxc4
11.Dd4 dit heb ik in een analyse nog
wel eens op het bord gehad, maar hoe
dat verder ging (Tom) 11...Pcd6 ?!
(Hugo) [11...0-0 was wel zo veilig
geweest (Hugo).] 12.Dxg7 Df6
13.Dxf6 Pxf6 Voor Dxg7 kon ik me
gen diagram herinneren met deze
stelling, maar of daar onder stond “en
zwart weerstaat de aanval met een stuk
voor” of “wit wint in stijl” was me
even ontschoten. Nou ja, ik geloof er
wel in en terug kan ik toch niet meer.
(Tom) 14.Te1+ Kf8 15.Lh6+ Kg8
16.Te5 Pfe4 [16...Pde4 17.Pg5 d6
18.Pxe4 dxe5 (18...Pxe4 19.Te8#)
19.Pxf6#] 17.Te1 f6 18.Te7 b6 19.Ph4
! Alle zetten zijn op dit moment
verliezend, ik koos nu maar voor
(Hugo) 19...Lb7

20.f3 ?? (Hugo, Tom) [Direct
winnend is (Hugo) 20.Tg7+ Kf8
21.Txh7+ Kg8 22.Tg7+ Kf8 23.Pg6+
met torenwinst (Hugo) 23...Ke8
24.Pxh8 Lxd5 25.f3 en dit zou ik toch
moeten winnen (Tom)] 20...Pf7 ! wel
gezien tijdens het nadenken over mijn
19e zet, maar in de uiteindelijk
afweging om nog een voorbereidende
zet te doen was ik 'm kwijt - de
spanning begint zijn tol te eisen (Tom)
21.Pf5 Lxd5 22.Txd7 Pxb6 23.Pe7+ ?
(Hugo) ?? de verliezende zet (Tom)
[23.Pxh6+ Kf8 en met 24.fxe4 of
24.Txd5 doet wit nog mee (Tom)]
23...Kf7 24.fxe4 Ke6 25.Txc7 Lxa2
26.c4 Lxc4 ? (Hugo, Tom) Erg slordig
gespeeld. Dit verliest een stuk, maar
het resterende toreneindspel is
gelukkig gewonnen. (Hugo) 27.Pf5 !
Dit dreigt heel geniepig Te7 mat.
(Hugo) 27...Pxf5 28.exf5+ Kxf5
29.Txc4 Thc8 30.Th4 Tc7 31.g3
Hierna rommelde wit nog even door,
maar kwam er tegen de snel
opstomende a-pion niet meer aan te
pas. (Tom) 31...Kg5 32.Tf4 Tc6
33.Te7 h5 34.Tg7+ Kh6 35.Td7 a5
36.Td5 a4 37.Th4 a3 38.Tdxh5+ Kg6
39.Th6+ Kf7 40.Th7+ Ke6 41.Te4+
Kd5 42.Te1 a2 43.Td7+ Kc4 44.Tc1+
Kb5 45.Ta1 Kb4 46.h4 Kb3 47.Td2
Tc2 48.Tdd1 Kb2 49.h5 Tg8 50.h6
Txg3+ 51.Kf1 Th3 52.Kg1 Txh6 0-1

Een niet-verwacht halfje

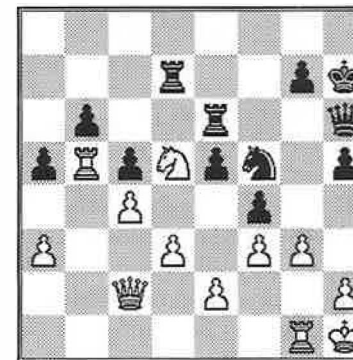
Frans Oranje

De tweede ronde van de
wintercompetitie bracht mij tegenover
Jildo Kalma. Een verrassing, als je de
eerste ronde tegen Johan van der
Klauw moest spelen. Ze (Elwin en
Wim) hebben het mij wel uitgelegd,
waarom er handmatig moest worden
ingedeeld, maar ikzelf kwam niet erg
onder de indruk van het resultaat.
Jildo gaat bij Zuckertort/Amstelveen
KNSB spelen en wordt bij ons
nevenlid. Dat terzijde! Hier volgt de
partij, waar ik met een kwaliteit minder
toch met remise wegkwam. Ik was blij!

F.G. Oranje – Jildo Kalma

Caïssa intern, 16-09-2003

1. c4 f5 2. Pc3 Pf6 3. d3 e5 4. g3 Lb4
5. Ld2 0-0 6. Lg2 Pc6 7. a3 Lxc3 8.
bxc3 De8 9. Pf3 d6 10. 0-0 Dh5 11.
Lg5 f4 12. Lh4 h6 13. Lxf6 Txf6 14.
Pd2 Lh3 15. Lf3 Lg4 16. Lxg4 Dxg4
17. f3 Dg6 18. Pe4 Tf7 19. De1 h5 20.
Kh1 Pe7 21. Tg1 Dh6 22. Df2 d5 23.
cxd5 Pxd5 24. Tab1 b6 25. c4 Pe3 26.
Pd2 Dc6 27. Pe4 a5 28. Tb5 Te8 29.
De1 Dh6 30. Dc3 c5 31. Db2 Te6 32.
Pc3 Td7 33. Da2 Kh7 34. Pd5 Pf5 35.
Dc2?

(Een hoogst ongelukkige zet, à tempo
gespeeld en geeft de kwaliteit
weg. Veel beter was natuurlijk de dame
naar b1 te spelen!) 35. ... Pd4 36.
Db2Pxb5 37. Dxb5 Tf7 38. g4 hxg4
39. Txg4 Tf5 40. Dd7 Th5 41. Txg7+
Dxg7 42. Dxe6 Th6 43. Df5+ Tg6 44.
Dh5+ Th6 45. Df5+ Kh8 46. Dc8+
Dg8 47. Df5De6 48. Dg5 Tg6 49.
Dd8+ Kg7 50. Dh4 Kf7 51. Pc7 (Het
paard is even sterkals de toren!) 51.
... Df6 52. Dh3 Dg7 53. Dd7+ Kg8 54.
Dc8+ Kh7 55. Dh3+Kg8 56. Dc8+
Kh7 57. Dh3+ Kg8 58. Dc8« (En
remise door herhaling van zetten, zwart
komt er niet door!) 1/2-1/2

Een spektakelstuk

Hugo van Hengel - Micha Leuw

Caïssa intern, 14-10-2003

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6
5.Pc3 e6 6.Le3 a6 7.g4 h6 8.f4 *Micha:*
had Hugo in vluggertjes al vaak tegen
mij gespeeld. Scherpe pogingen vanuit
deze stelling werden door Hugo steeds
hard afgestraft. Vandaar dat ik het
maar eens had nagekeken.
e5 9.Pf5 h5 Hugo: Dit is een variant
die Micha en ik wel vaker op het bord
hebben gehad in snelschaakpotjes en
rapidpartijtjes. Micha had zich met zijn
database voorbereid op deze partij,
ikzelf vertrouwde wel op mijn
vaardigheden op de board. 10.Pd5
Micha: Andere mogelijkheden: [10.g5
Pxe4 11.Pxe4 Lxf5 12.Lg2 Pc6 13.0-0
Dd7 14.fxe5 Pxe5 15.Lf4 Le7
16.Pxd6+ Lxd6 17.Lxe5 Lxe5
18.Dxd7+ Kxd7 19.Txf5 f6 20.Lxb7
Ta7 21.Ld5 Lxb2 22.Td1 Le5 23.gxf6
gxf6 24.Txh5 Txh5 25.Lf7+ Kc6

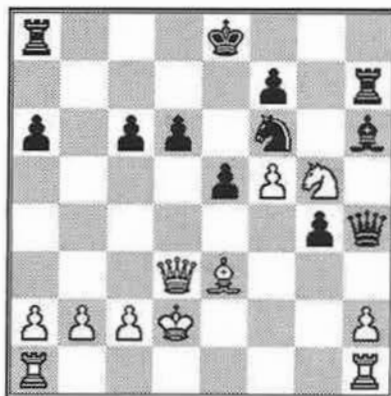
26.Lxh5 1/2-1/2, Leko Peter 2665 - Shirov Alexei 2720, Polanica Zdroj 1998 Memorial A.Rubinstein; 10.gxh5 '03. En een veel gespeelde grootmeester-variant 10...exf4 11.Lxf4 Pxf5 12.Pxd6+ Lxd6 13.Lxd6 Dh4+ 14.Kd2 Dg5+ 15.Ke1 Dh4+ '02.

1/2-1/2 Timman - Kasparov Wijk aan Zee 1999/Pxd5 11.Dxd5 g6 Hugo: Ik heb hier nog even gekeken naar het offer 12. fxe5 gxf5 13. gxf5, maar dat zal wel niet zoveel uithalen; dan maar heel erg saai gewoon terug. 12.Pg3 Micha: Lc4 is nog bekend in deze partij is het zetverwisseling ..hxg4

13.f5 Hugo: Na 13. fxe5 volgt 13. ... Pc6, gevolgd door Le6 en alle zwarte stukken komen uit de goocheldoos tevoorschijn. 13. ... gxf5 14.exf5 Ld7 15.Lc4 Th7 16.Pe4 Hugo: Deze zet is volgens Micha een nieuwtje. Voor theoretische verhandelingen over deze variant kunt u bij hem terecht. Micha: Deze stelling komt nog drie keer voor in de database. Het zou goed kunnen dat het al mis is voor wit want wit scoort hier slechts een treurige 17%.

16. ... Lc6 17.Dd3 Dh4+! Hugo: Door dit lepe schaakje creëert Micha zich aanvalskansen. De koning moet naar voren, want op 18. Lf2 volgt 18. ... Lxe4 19. Dxe4 g3! 20. Dxe4 Txh4 en zowel de loper van c4 alsook de loper van f2 staat in. (Merk nog op dat 17. ... d5 een fout is, want dan speelt wit 18. Lxd5 Lxd5 19. Dxd5! Dxd5 20. Pf6+) 18.Kd2 Micha: 18.Pg3 Dxc3+ 19.hxc3 Txh1+ 20.Kd2 Txa1 verliest veel materiaal en wit heeft geen directe aanval.] ... Pd7 19.Ld5 Pf6 20.Lxc6+ bxc6 21.Pg5?! Hugo: Waarschijnlijk had ik hier het best op

f6 kunnen ruilen. Er ontstaat dan een duw-en-trek-stelling met een ongewisse uitkomst. Micha: Typisch Hugo, blijft doorcombineren, hij had ongelijk moeten bekennen met Pxf6 waarna hij slechter staat. Wit verliest nu geforceerd. 21. ... Lh6!

stelling na de 21ste zet van zwart

Hugo: Op 21. ... Tg7 had ik 22. Dc4 gepland. Het is dan voor zwart lastig om de c-pion te dekken. Na 22. ... Tc8 is 23. Pxf7 Txf7 24. De6 mogelijk, maar misschien is 22. ... Tc8 23. Dxa6 ook wel sterk. 22. ... c5 is natuurlijk ook nog een mogelijkheid; kortom: ik was er nog niet helemaal uit. De tekstzet is echter veel sterker dan 21. ... Tg7. 22.Pxh7 Df2+ 23.Kc3

Hugo: Na 23. Kd1 volgt 23. ... Df3 24. Kd2 Dg2 25. De2 Pe4 26. Kd3 Pc5 27. Kd2 Dd5 met winnend voordeel voor zwart. 23. ... Pd5+ Hugo: Ik had hier mijn hoop gevestigd op de desperado 24. Dxd5, die mogelijk lijkt doordat de zwarte dame instaat. Dit is echter een misvatting, want na 24. Dxd5 volgt 24.

... Dxe3 25. Dd3 Dc5 26. Dc4 Ld2! met damewinst. Met lood in m'n schoenen loop ik nu met m'n koning het vrije veld in. 24.Kb3 Tb8+ 25.Ka4 Micha: Nu is de witte koning in het vrije veld beland en ik heb 'slechts' een kwaliteit geofferd....Lxe3 26.Taf1 (je kan me wat, zoek het maar uit.) 26. ... Pb6+ 27.Ka5 Ld2+ 28.Kxa6 Pc8 Hugo: Micha kiest de elegante matvariant (29. Txf2 Tb6 mat.), 28. ... Dc5 was straight-forward. Micha: Ik sta op meerdere manieren gewoon gewonnen, maar ik laat me verleiden tot een 'briljante winst' Eigenlijk tegen mijn principes. 29.Pf6+ Ke7 30.Pg8+ Micha: Oeps, ik had de paardschaakjes wel gezien maar dacht dat wit nooit met schaak op d6 kon slaan. Dit blijkt niet waar.. Gelukkig blijft het matmotief bestaan. ...Kf8 31.Dxd6+ Pxd6 32.Txf2 Le3 33.Te2

Hugo: Op dit moment zat ik al weer te loeren op praktische kansjes. De variant 33. ... Tb6 34. Ka5 Pc4 35. Ka4 Pxb2 36. Ka3 Lc5 mat, had ik gezien. Echter, op 33. ... Tb6 volgt 34. Ka7! Dat lijkt heel gevaarlijk, maar zwart heeft geen goed aftrekschaak. Ik begon al te dromen over een eindspel met een beslissende rol voor mijn vrije a-pion. De volgende zet was ontluisterend: 33. ... Ta8 mat 0-1

Oplossingen schaakprobleem:

Wilbert komt terug!

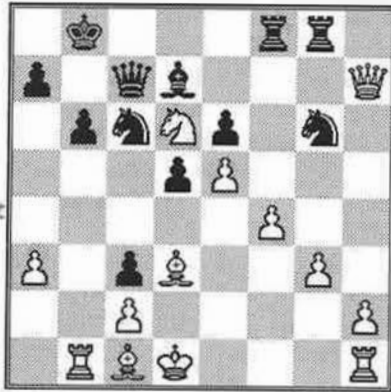
Peter van der Werf

In de opening dacht ik Wilbert geheel overspeeld te hebben. Toen kwam hij met een stukoffer, waarvan ik dacht dat het niet correct kon zijn. Hij bleek het echter goed te hebben uitgerekend en ik ontsnapte ternauwernood aan mat. Fritz kon het stukoffer overigens niet zo overtuigend weerleggen. Uiteindelijk raakte Wilbert in tijdnood en met nog een paar seconden op de klok forceerde hij remise door eeuwig schaak.

Peter van der Werf- Wilbert de Kruijf
Caïssa intern, 23-9-03

1. e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Dc7 7.Dg4 Pe7 8.Dxc3 Tg8 9.Dxh7 cxd4 10.Kd1 Pc6 11.f4 Gebruikelijk is 11.Pf3 dxc3 12.Pg5 Pxe5 13.f4 Txg5 14.fxg5 en zwart heeft een pion voor de geofferde kwaliteit, maar ik heb hier zelf liever wit. 11. ... dxc3 12.Pf3 Ld7 13.Pg5 O-O-O Nu is het kwaliteitsoffer op g5 waarschijnlijk niet aan te bevelen. Zwart moet dan na ruil op g5 met de Dame op e5 nemen om het schaak op h8 te voorkomen. De dekking op f7 mag zwart ook niet zomaar opgeven. Dus 13. ... Pd8 is eigenlijk de enige zet voor zwart, maar ik kan me wel voorstellen dat Wilbert daar niet zo veel trek in had. 14.Pxf7 Tdf8 15.Pd6+ Kb8 16.Tb1 b6 17.g3 of 17.Pb5 met pionwinst op c3 17. ... Pg6!? De inleiding tot het stukoffer Fritz geeft hier als voortzetting 17.

... Pf5 en wit blijft beter staan na bijvoorbeeld 18.Pxf5 Th8 19.Dg6 Txf5 20.g4 Tff8 **18.Ld3** Misschien was 18. Pb5 iets sterker er kan dan volgen 18. ... Dc8 19. Tb3 d4 20.Lg2 ... maar ook na de tekstzet blijft wit beter staan. Het paard op g6 hangt en zwart kan eigenlijk alleen Pce7 spelen of zijn vorige zet terugnemen.

stelling na de 18^e zet van wit.

18. ... Pxe5! 19.fxe5 Pxe5 20.Pb5 Dc5 na 20. ... Lxb5 21.Dxc7+ blijft wit een stuk voor. **21.Lf4?** ... beter is 21. Pxc3! Waarna kan volgen 21. ... Pxd3 22.Dxd3 e5 23.Le3 Lg5+ 24.Pe2 d4 of 23. Pe2 Lf5 24.Db3 of 24.Dd2 Op 21. ... Dxc3 22.Lb2 Dc7 23.Lxe5 Dxe5 24. Dxd7 Tf2 Volgens Fritz staat wit in alle gevallen iets beter, maar nauwelijks beter dan voor het stukoffer. Bovendien heeft zwart gevaarlijk tegenspel, dat zat er voor het stukoffer niet in. **21. ... Txf4 22.Dxg8+ Tf8 23.Dh7?** ... Beter is 23.Dg7 Pxd3 24.Pxc3 Pf2+ 25.Kd1 Pxl enz. **23. ... De3?** Dit lijkt afdoende ,maar beter is 23. ... Lxb5!

En wit kan niet terugslaan wegens 24. ... De3 en na 24. Dh6 Df2 is de dreiging 25. ... Df3+ niet meer af te wenden. Ook 24. ... Lxd3 25.Tb3 Le4 is voldoende voor winst. **24.Pxc3 Pf3 25.Txb6+! axb6 26.Pb1** Wit heeft nog steeds een pluspion ,maar de zwarte stukken staan actiever. De zwarte stelling is er sinds de diagramstelling wel op vooruit gegaan.

Het vervolg van de partij verliep niet geheel vlekkeloos. **26. ... Td8 27.De7 Kc7 28.h4? e5?** Beter is 28. ... Tg8 **29.h5 Te8 30.Dg7 Pd4 31.Tf1** Beter is 31. Tel! Df3+ 32.Kc1 31. ... **Pe6 32.Dg6 e4 33.Le2 Pd4 34.Te1 Df2?** 34. ... Tf8! **35.Pc3 Pf3 36.Pxd5+ Kb7 37.Lxf3** Dit geeft zwart de gelegenheid om remise door zetherhaling af te dwingen, beter is 37.Dxb6+! Dxb6 38.Pxb6 Kxb6 39.Lxf3 exf3 40.Txe8 Lxe8 41.h6 Lg6 42.c3 Kb5 43.Kd2 Ka4 44.c4 Niet zo eenvoudig als het lijkt vanuit zet 37 gezien ,bovendien dacht ik na de tekstzet via e2 aan de Dameschaakjes te kunnen ontsnappen ,maar dat veld was taboe voor de witte koning **37. ... Dd4+!** **38.Kc1 Da1+ 39.Kd2 Dd4+ 40. Kc1** op 40.Ke2?? volgt 40. ... Lb5+ en mat op de volgende zet. **40. ... Da1+** en remise door zetherhaling na de volgende zet.

Een sierlijke oktoberdans

Hugo van Hengel

Jildo Kalma - Hugo van Hengel

Caïssa intern, 28-10-2003

1. d4 Pf6 2. Pf3 e6 3. e3 b6 4. Ld3 Lb7 5. Pbd2 c5 6. b3 Dc7 7. Lb2 Le7 8. O-O d6 9. c4 Pbd7 10. Tc1 O-O 11. Lb1 Tfe8 12. Dc2 cxd4 13. exd4 Tac8 ? Veiliger is eerst het paard om te spelen van d7 via f8 naar g6. Dat voorkomt een hoop ellende. **14. Pg5 Pf8 15. d5 ! 15... Pxd5 ?!** Dit is wel erg riskant, waarschijnlijk is 15. ... exd5 toch iets beter, alhoewel ook erg link. **16. Pxf7 Pf4 ?** Beter is 16. ... Pg6. **17. Pxf8 g6** hier had ik 17... Kxf8 gepland, maar dit faalt op 18. Lxg7+ ! 18... Kxg7 19. Dh7+ Kf6 met loeisterke aanval voor wit **18. Pe4 f5 19. Dd2 e5** Met de moed der wanhoop gooi ik de hele tent maar open. Wit staat natuurlijk op winst. **20. Pxg6 Pxg6 21. Pg3 Pf4 22. f3 Lg5 23. Dc2 e4 24. Dc3 Dh7 25. fxe4 Lxe4** Met fxe4 creëert zwart zich een mooie vrijpion. Ten onrechte vertrouw ik hier op kansen tegen de witte koning. Wit heeft eigenlijk voortdurend goede verdedigingszetteren **26. Lxe4 Txe4 27. Tce1 Pd5 ??**

Hier speel ik op een trucje (zie Dc2) **28. Dg7+ ?** Dit wikkelt af naar een gunstig eindspel voor wit. Heel prozaïsch eigenlijk. Wit kan hier verwoestend uithalen met 28. Df3! Op Txe1 volgt dan Dxd5 met schaak! Conclusie: 28. Df3 is finaal *killing* 28. Dc2 ? 28... Le3+ 29. Kh1 Dxd2+ 30. Kxh2 Th4# Dit is natuurlijk een lollig grapje, maar het nadeel is, dat het tactisch niet klopt. **28... Dxg7 29. Lxg7 Txe1 30. Txe1 Pe3 31. Ld4 ??** Hier blundert wit in feite de partij weg. Na 31. Lb2 had wit een duidelijke plus gehouden. **31... Pc2 32. Te6 Kf7 33. Txd6 Pxd4 34. Kf1 Td8 35. Txd8 Lxd8 36. b4 Ke6 37. a4 Pc2 38. c5 Pxb4 39. cxb6 axb6 40. Ke2 Pa6 41. Kf3 Pc5 42. Pe2 Lf6 43. g4 fxd4+ 44. Kxg4 Pxa4 45. Pc1 Pc5 46. Kf3 Lg5 47. Pa2 b5 48. Ke2** Het beruchte eindspel van koning, paard en loper tegen kale koning dreigt nu op het bord te komen. Een poosje geleden had ik iemand verschrikkelijk zien kneuzen in dit eindspel; voor mij een reden om dit eindspel te bestuderen. Op dit moment komt dat goed van pas. Ondanks dat ik hier nog maar 2 minuten op de klok had, had ik er wel vertrouwen in. **48... Kd5 ! 49. Pc3+ Kc4 50. Pxb5 Kxb5 51. Kf3 Kc4 52. Kg4 Ld2 53. h4 Kd5 54. Kf5 Pe4 55. h5 Pd6+ 56. Kg6 Ke6 57. h6 Pf7 58. h7 Lc3 59. Kh5 Kf5 60. Kh4 Pg5 61. Kg3 Pxf7** Zo, de laatste pion is van het bord. Er ontvouwt zich nu een sierlijke oktoberdans op de dansvloer van 64 velden. **62. Kf3 Ld4 63. Kg3 Pg5 64. Kg2 Kf4 65. Kf1 Ke3 66. Kg2 Le5 67. Kf1 Lg3 68. Kg2 Lf2 69. Kh2 Kf3 70. Kh1 Pe4 71. Kh2 Pg3 72. Kh3**

Lg1 73. Kh4 Pe4 74. Kh5 Kf4 75. Kg6 Pg5 76. Kf6 Lc5 77. Kg6 Le7 78. Kh5 Pf3 79. Kg6 Pe5+ 80. Kh5 Kg3 81. Kh6 Kg4 82. Kg7 Kg5 83. Kh7 Lf8 84. Kg8 Lh6 85. Kh7 Pg4 86. Kh8 Kg6 87. Kg8 Pf6+ 88. Kh8 Lg7#
0-1

De SGA-Cup

Landsmeer-Caïssa 0-4 Cas Zwaneveld

Een kort bericht uit de polder.

In de eerste ronde van de cup mochten we op bezoek bij derdeklasser Landsmeer (twaalf leden, hoogste ELO 1716, maar wel 10 jeugdleden) waar we werden ontvangen als Godenzonen/dochter. Gezien het ontzag waarmee wij behandeld werden vermoed ik dat deze schakers nog nooit iemand hadden gezien met een rating van boven de 1800, laat staan er tegen geschaakt.

Op de heenweg miste **Herre Trujillo** nog de bus (zijn auto had hij af moeten staan) en later zou hij nog wel wat grijze haren weten te regelen op mijn kruin, maar dat terzijde. In het zaaltje naast ons werd gelinedanced, hetgeen zonder voorkennis voorspeld was door **Lucie van de Vecht!** Gekker moest het niet worden.

Lucie won in 15 zetten en 1 uur, ik raak er aan gewend.

Erik Dekker speelt in een gesloten Siciliaan zeer degelijk, al zijn stukken staan goed, alle witte slecht. Op zet 18 wint hij pion, maar zijn tegenstander

geeft liever een stuk weg en op. **Ik** laat mijn tegenstander in een overbekend motiefje trappen en win op zet 20.

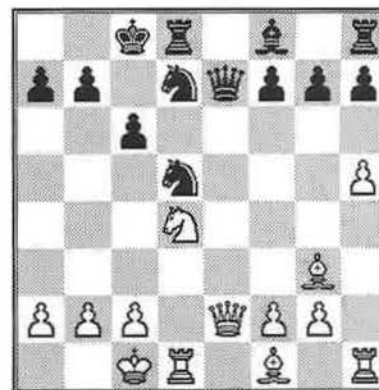
0-3, winst, klaar, over, uit.
En dan **Herre** nog. Herre mist onderweg stukwinst en een winnende voortzetting in het eindspel. Hij ploetert in tijdnood door in een dame-eindspel met een pion meer. Zijn tegenstander biedt 8 keer remise aan maar weigert zelf eeuwig schaak te geven. Op het moment dat Herre zettenherhaling aangaat omdat hij zelf het woord remise niet uit zijn strot kan krijgen (en omdat hij vond dat zijn tegenstander het volste recht had om hem door de vlag te stampen) geeft zijn tegenstander een onhandig schaakje, waarna dameruil en de pion die door loopt.

We vernikkelen nog 20 minuten op Landsmeer CS en hebben de bus om 0.22 terug naar Amsterdam.

Cas Zwaneveld - Bart Janssen SGA Cup (1), 21.10.2003

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Pd2 dxe4 4.Pxe4 Lf5 5.Pg3 Lg6 6.P1e2 Een huisvariant die ik eigenlijk niet meer wilde spelen, zolang de zwartspeler niet ergens e5 doorzet is het wel te doen voor wit, als hij dat wel doet staat zwart volgens mij minimaal gelijk. Niemand heeft ooit e5 tegen mij gespeeld.... **6...Pd7 7.Pf4 Pgf6 8.h4?!** Zwart gaat toch e5 spelen, handiger is Lc4. **8...e5 9.dxe5 Pxe5** [9...Da5+ 10.c3 Dxe5+ 11.De2 0-0-0 en wit gaat veel moeite krijgen om te rocheren, hetgeen niet zo lekker voelt in zo een open stelling.] **10.De2 De7 11.Pxg6** [het geplande 11.h5 faalt

jammerlijk op 11...Lxc2 12.Dxc2 Pf3+ 13.Kd1 Del#] **11...Pxg6** Degene die nu als eerst lang weet te gaan is volgens mij in het voordeel. Mijn volgende manoeuvre heeft dus als doel om mijn loper met tempowinst naar f4 te laten gaan. **12.h5 Pe5 13.Pf5?** [Beter is vermoedelijk 13.Le3 . Na —Pfg4 kan wit nu meteen lang en na Peg4 speelt wit eerst Ld4 om vervolgens lang te gaan.] **13...De6 14.Pd4 De7?** [zwart mist (en wit ook) 14...Lb4+ 15.c3 Pd3+ 16.Kd2 Dxe2+ 17.Kxe2 Pxc1+ 18.Txc1 Lc5 en zwart staat prima.] **15.Lf4 Ped7 16.0-0-0 Pd5 17.Lg3** Nu heb ik dan eindelijk mijn zin: veilig gerocheerd! En er zit een geintje in de stelling. **17...0-0-0?**

stelling na de 17de zet van zwart

18.Pxc6 en het is meteen uit **18...Dg5+** [18...Dxe2 19.Pxa7#; 18...bxc6 19.Da6#] **19.Kb1 Te8 20.Dxe8+** en opgegeven. 1-0

Oplossingen schaakprobleem:

stelling 1: 1. Rxg3 Bxg3 (1... Bxe1 2. Rh3+ Bh4 3. g4#) 2. Nf3 Bxh2 3. g4# 1-0

stelling 2: 1. hxg3 Be3 2. Rg4 Bg5 3. Rh4+ Bxh4 4. g4# 1-0

stelling 3: 1. Rb7 Be3 (1... Bgl 2. Rbl Bh2 3. Rel Kh4 4. Kg6 Kg4 5. Re4#) 2. Rbl Bg5 3.

Rh1+ Bh4 4. Rh2 gxh2 5. g4# 1-0

